

ANUL VI

Nr. 40-41-42

IANUARIE—MARTIE

1977

SERIE NOUĂ

REVISTA

NOASTRĂ

**Revista
Noastră**

PUBLICAȚIE SCOLARĂ
EDUCAREA DIN PREDICĂ și PATRIMONIU

ANUL I Nr. 1 (decembrie 1972)

Tarife 1977

**REVISTA
NOASTRĂ**

PUBLICAȚIE A ELEVILOR LICEULUI „UNIREA” FOCSANI

65 DE ANI DE LA APARIȚIA PRIMEI SERII * 65 DE ANI DE LA APARIȚIA PRIMEI SERII *
5 ANI DE LA RELUAREA TRADIȚIEI * 5 ANI DE LA RELUAREA TRADIȚIEI *

PUBLICAȚIE A ELEVILOR LICEULUI „UNIREA” FOCSANI

În pag. 639—640—645—646 :

Cuvintele de salut adresate elevilor de :
acad. **Şerban CIOCULESCU**, prof. univ. dr.
doc. **Const. CIOPRAGA**, prof. univ. dr. **Io-
sif Const. DRĂGAN** (Italia), artistul emerit
Ion Popescu-Gopo, poetul **George CHI-
RILĂ** și **Ion NISTOR**, redactor-șef al gazetei
„Milcovul”.

În pag. 641—642—644—656—657 :

La masa „Dialogului literar” cu poeții :
Nicolae DRAGOȘ, redactor-șef al revistei
„Luceafărul”, **Mircea DINESCU**, **Mircea**
Florin ȘANDRU, **Dan VERONA**, **Dorin TU-
DORAN**, **Dumitru M. ION**, **Dinu FLĂMÎND**,
și **Dumitru PRICOP**.

ANUL VI — Nr. 40-41-42

ianuarie-martie 1977

REVISTA NOASTRĂ

— FONDATĂ ÎN 1912 —

PUBLICAȚIE
A ELEVILOR
LICEULUI
"UNIREA"
FOCȘANI

Pe coperta primului număr al noii serii este menționată luna ianuarie 1972. Se relua atunci, după o întrerupere de aproape 60 de ani, o veche și valoroasă tradiție a presei editate de elevii Liceului centenar „Unirea“.

În istoria acestui prestigios lăcaș de cultură, au existat publicații care s-au situat printre cele mai importante în epoca lor. Cercetându-le, autorul celei dintâi sinteze dedicate presei școlare din România, prof. dr. Tudor Opris, notează: „Orășel ambicioz, cu un vestit liceu, Liceul „Unirea“, Focșani au fost poate cel mai activ centru cultural școlar în sudul Moldovei, aducînd alături de Iași cea mai substanțială contribuție a Moldovei la dezvoltarea presei școlare, înainte de primul război mondial“. (R.n., nr. 19—21/1974).

La sfîrșitul secolului al XIX-lea, s-a tipărit aici Anuarul, datat 1898-1899. Această apariție coincide cu înființarea unei societăți literare, care, în 1900, scoate Buletinul societății elevilor din cursul superior al Liceului „Unirea“ din Focșani. El cuprindea cele mai bune lucrări alcătuite de elevi și selectate de prof. C. I. Lupu. În același an, profesorii scot și ei Revista Liceului „Unirea“, din care au apărut trei numere. După un deceniu, la 15 noiembrie 1912, prof. D. Papadopol pune bazele primei serii a Revistei noastre, „considerată cea mai bună revistă școlară moldovenească dinaintea primului război mondial“. (Ibidem).

În „Cuvînt înainte“, fondatorul cheme „întraga școlărime românească să ia parte, cu iniția deschisă, la munca comună împreună cu colegii lor“ în paginile acestei reviste. „În acest chip — se spune în continuare — va fi la îndemîna tuturor să aducă la cunoștință colegilor de oriunde, ceea ce cred și simt, vor stabili între ei o scară a valorilor, se vor deprinde a minii condeiul, iar mai tîrziu, pe băncile universităților, se vor recunoaște ca tovarăși de idei“.

Răspunzind acestui apel, Victor Ion Popa, în vremea aceea elev în clasa a VII-a reală, la Liceul internat din Iași, trimite încercările sale literare. Debutul se produce după numai două săptămîni (1 decembrie 1912) în nr. 2. Aici și atunci, apare poezia Liniște, semnată cu pseudonimul Gheorghe A. Hamza. În nr. 3—4, din 15 decembrie 1912 — 1 ian. 1913, publică a doua poezie, Apus, semnată V.I. Popa. Si celelalte creații (Dușmanul meu — portret, Românul nu pierde, În Bosfor, Pastel, Sonet) poartă ultima semnatură. (În semn de omagiu, le-am reprodus, în nr. 10—12/1974).

Din prima serie (15 noiembrie 1912 — 15 mai 1914), au apărut 32 de numere (21 sub conducerea prof. D. Papadopol și 11 sub conducerea prof. dr. C. Chifu). După un an de întrerupere, revista reapare, dar cu un alt titlu, Propășirea (12 numere, între 5 noiembrie 1914 și 1 mai 1916). În fruntea ei îl găsim pe prof. V.V. Haneș, fratele istoricului literar P.V. Haneș. Cea mai valoroasă serie din perioada antebelică rămîne însă cea condusă de prof. D. Papadopol. Si astăzi, trezese un viu interes creațiile lirice, notele de

9775 1836
ANUL I No. 1 15 NOIEMBRIE 1912

Revista Noastră

PUBLICAȚIE ȘCOLARĂ

SUB CONDUCEREA DĂIN PROFESOR D. PAPADOPOL

SUMARUL

SOCIEDATEA LITERARĂ	Dr. Prof. D. Papadopol	Candide învîntătoare
ELEVILOCH	Iacob Popescu	Societatea literară școlară
LICEULUI	Cosca Popescu	Editor literar învîntătoare
„UNIREA“	D-ru Păltărescu	Editor literar învîntătoare
	Simion Stachescu	Muzeu învîntătoare în gîrlă
	D-ru Păltărescu	Umană învîntătoare
	D. Dumitru	Sociologă, deosebită
	Zemst. Popescu	„Prințul din Plaza“
		(poemă)
		„Bîrgești“ — învîntătoare
		Evenimente literare: Dr. Prof. V. C. Haneș, Doc. Literatură și elevilor săc. „Unirea“; Exponate: Portrete
		Caricature, Concurs.

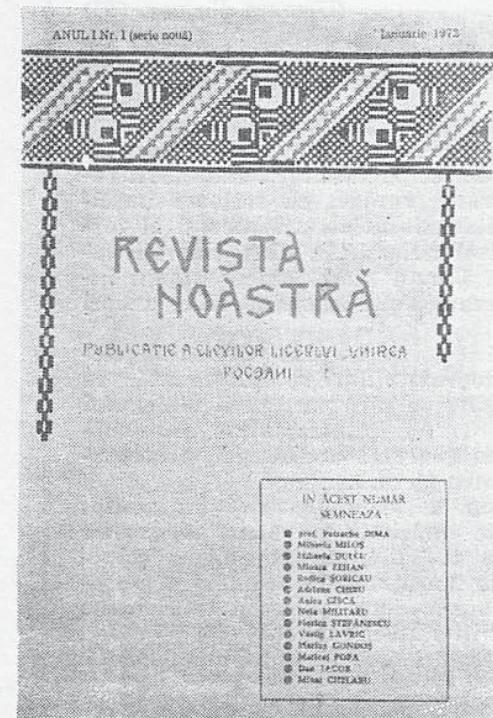
FOCŞANI
TIPOGRAFIA M. CODEANU S. & T.
1912 —

Preful 20 bani

Coperta primului număr al seriei I.

La aniversarea „Revistei noastre“

prof. Petrace DIMA

Coperta primului număr al seriei noi.

**65 de ani de la
apariția primei serii
(1912-1914)**

**5 ani de la
reluarea tradiției**

drum, opiniile tinerilor colaboratori despre cărțile citite și spectacolele vizionate.

*

În aprilie 1919, în urma examenului de capacitate, I.M. Rașcu este numit profesor la Liceul „Unirea“. Aici face o adevărată epocă: reorganizează Societatea literară „Gr. Alexandrescu“, scoate 4 numere din Anuarul acesteia, descooperă talente, formează oameni de cultură.

*

Această prețioasă zestre spirituală ne-a obligat să continuăm eforturile înaintașilor noștri. Așa se explică apariția seriei noi, care a fost precedată de cîteva numere dactilografiate sau sapirografiante. Tirajul fiind redus (5-6 exemplare dactilografiante și pînă la 100 — sapirografiante), puțini elevi aveau posibilitatea să o citească. Și pentru că aveau ceva de spus, continuau să scrie: poezii, recenzii, sinteze, epigrame, reportaje etc., pe care le dădeau profesorilor de limba și literatura română. Alții, mai năstrușni, au scos o revistă manuscrisă, intitulată Calamus. Circula din clasă în clasă și era gustată pentru glumele făcute pe seama unor colegi de-ai lor. Nefiind dirijați de un profesor, ei punneau la întîmplare, între copertile unui dosar, alături de creații reușite, materiale scrise agramăt, inestetic și de un slab nivel literar și științific. Citindu-le, am ajuns la concluzia că venise timpul să încredeștem tiparului ceea ce elevii produc cu plăcere în orele de răgaz.

Așadar, există o tradiție, există talente, există bunăvoieță din partea noastră, dar nu există mijloace financiare. În aceste condiții, ne-am asumat răspunderea morală și materială a editării noii serii a Revistei noastre.

Am reluat: formatul, coperta (un motiv vrîncean, pe care de la nr. 6 l-am înlocuit cu o linie modernă), ideea stabilitării unor contacte spirituale mai largi și am adăugat hotărîrea fermă de a face un act de cultură.

Programul revistei indică, în primul rînd, orientarea colectivului redațional spre toate laturile educației comuniste. Se aveau și se au în vedere: educația intelectuală, educația morală, educația estetică, educația fizică, educația politehnică și profesională. Ea este structurată în așa fel încît să răspundă acestor sarcini majore. Rubricile, dezbatările, anchetele, încercările literare sunt dovezi ale nepotolitei sete de cunoaștere și afirmare. Nici un număr nu s-a alcătuit cu materiale adunate la întîmplare. În afară de creații literare, celelalte sunt comandate, în funcție de nevoi, în momentul alcăturirii sumarului.

Încă de la început, ne-am propus să scoatem o revistă care să fie scrisă și de elevi și de personalități consacrate, și care să se adreseze atât elevilor, cât și cititorilor maturi. Urmările aplicării acestei concepții au fost imediate și salutare: colaborarea unor nume prestigioase a dus la sporirea exigenței față de orice cuvînt destinat tiparului și de aici creșterea nivelului ca-

(Continuare în pag. 622)

(Urmare din pag. 621)

litativ de la un număr la altul. Mai mult, le-am oferit elevilor modele strălucite chiar în publicația lor.

În economia revistei, pe primul loc s-a impus dialogul literar, născut din dorința elevilor de a-i cunoaște direct pe făuritori literaturii române contemporane, contact cu serioase implicații în procesul sensibilizării artistice și al formării unor cititori avizați. În plus, tinerele talente grupate în Cercul „I.M. Rașcu“ supun încercările lor literare unui examen critic, uneori hotăritor.

Fiecare întâlnire este minuțios pregătită: elevii citesc operele invitaților, se informează în legătură cu relațiile pe care partenerii dialogului le-au avut cu alți scriitori, alcătuiesc întrebăriile, stabilesc tema generală a discuției, aleg propriile creații pentru lectură.

În același timp, se acumulează și un prețios material didactic imprimat pe benzi magnetice sau surprins pe peliculă. Avem deja o colecție de scrisori de mare valoare, albume și o impresionantă fonotecă, care cuprinde interviurile luate scriitorilor invitați la redacție.

O atenție deosebită acordăm problemelor de istorie literară.

Prin liceul nostru au trecut ca elevi sau ca profesori, numeroși scriitori. Alții s-au născut sau au trăit o vreme în orașul Focșani ori în alte părți ale județului Vrancea. În legătură cu viața și opera lor, căutăm aspecte mai puțin cunoscute, pe care le comunicăm după o serioasă documentare. Pe cei uitați ii readucem în conștiința publicului cititor. Si „fierberea“ aceasta este prezintă în toate numerele apărute pînă acum.

În anii care s-au scurs, au debutat peste 120 de elevi. Unii dintre ei (Mihaela Dulcu, Virgil Panait, Constanța Tazlău, Doina Neamțu și.a.) semnează în presa centrală și locală, acordă interviuri posturilor de radio și t.v. Dar dincolo de contribuția adusă la descoperirea și promovarea talentelor, revista îi supune pe elevi unui eficient exercițiu redațional. Contactul cu litera tipărită sporește exigența. În felul acesta, procesul de elaborare nu apare ca o simplă reluare a lecțiilor, ci ca o prelungire la un nivel superior.

Revista noastră a participat la pregătirea și desfășurarea unor simpozioane și sesiuni de comunicări științifice; a organizat excursii literare; a stabilit frumoase și trainice relații spirituale cu mari personalități ale culturii și literaturii române; a încercat să dea aripi unor forțe tinere și să sincronizeze pulsul lor cu pulsul nației.

În clipa solemnă, recunoștința noastră se îndreaptă către toți oamenii de suflet, care, într-un fel sau altul, au sprijinit apariția și difuzarea revistei și care ne-au îmbărbătat în momente de cumpănă.

De obicei, în asemenea situații, se rostesc angajamente. Noi ne gîndim la sumarul viitoarelor numere.

La aniversarea „Revistei noastre“

Foști elevi ai Liceului „Unirea”

Prof. ANASTASE MAVRODIN:

„Da, am colaborat la seria de-acum 65 de ani”

O viață de om ajuns la 81 de ani e greu de cuprins în cîteva rînduri. Vom încerca să reînsemnăm liniile dominante.

A fost șef al promoției sale (1915), a participat ca voluntar pe fronturile de la Oituz și Mărăști, fiind decorat cu „Coroana României cu spadă” și panglica de „Virtute Militară”. În calitate de președinte al Societății studenților putneni, s-a zbatut pentru așezarea unei plăci de bronz în holul Liceului „Unirea”, prin care se eternizează memoria tinerilor intelectuali căzuți în primul război mondial; ca pro-președinte al studenților bucureșteni, a luat inițiative

va ridicării Mausoleului de la Mărăști, în care scop a cerut sprijinul lui N. Iorga, V. Fârvan, generalului Eremia Grigorescu și lui A. D. Xenopol; cu o pasiune rar întîlnită, a slujit învățămîntul românesc, căruia i-a dedicat peste 40 de ani.

La 8 februarie 1977, ne-a acordat următorul interviu prilejuit de dubla aniversare a publicației elevilor Liceului „Unirea”.

P.D. — Răsfoind paginile primelor numere, v-am întîlnit semnătura.

A. M. — Da, am colaborat la seria de-acum 65 de ani.

P. D. — Vă rugăm să ne relatați imprejurările în care a apărut această revistă.

A. M. — În 1912, cînd a ieșit cel dintîi număr, eram elev în clasa a V-a, la Liceul „Unirea” din Focșani. Profesorul nostru de limbă germană, Dumitru Papadopol, a hotărît să scoată o revistă, în care să scrie elevii Liceului „Unirea” și care se trimitea și altor școli. Există aici, din 1893, o societate de lectură, la activitatea căreia am participat din clasa a V-a, și cu unele conferințe, fie cu intervenții la critica. În ultimul an, am fost chiar vicepreședinte al societății. Președintele ei era prof. D. Papadopol. În această calitate, am putut să iau parte și la organizarea „Revistei noastre”. În fiecare an, revista s-a dezvoltat. Colaborări din alte părți au venit, destul de numeroase, și încât, uneori, anumite articole, deși foarte importante, erau lăsate pentru numărul următor. Acolo se găseau și multe chestiuni științifice (probleme de matematică, în special), unele călătorii povestite de elevi. Printre aceste articole, am avut și eu 6-7. Unele din ele conțineau părerile mele asupra unor piese de teatru sau asupra unor cărți, altele erau ocasionale.

P. D. — Dintre colaboratorii de-atunci, pe care vi-i amintiți?

A. M. — Găsesc că cel mai important și cel mai de talent a fost elevul Emilian Constantinescu. Mai tîrziu, el a ajuns profesor de liceu și asistent la Facultatea de filologie din București. Profesorul Mihai Dragomirescu i-a propus, în mai multe rînduri, să-l lase succesor, dar el,

„Da, am colaborat la seria de-acum 65 de ani“

(Urmare din pag. 623)

cu modestia ce-l caracteriza n-a vrut să primească. Avea doctoratul în litere, cu o lucrare exceptională „Anarhismul poetic”, operă tradusă parțial în Franța și Anglia. A scris despre Eminescu, Caragiale. Multi ani a functionat ca profesor la Liceul „Dimitrie Cantemir” din București.

P. D. — Ce-au însemnat, în procesul formării dv. spirituale colaborare la „Revista noastră” și activitatea în cadrul societății de lectură?

A. M. — Participarea mea a fost destul de rodnică. Aceasta îmi dădea un imbold: mă determina să citesc anumite cărți, să mă informez și să scriu. Pe de altă parte, discuțiile care aveau loc erau consemnate și în revistă. Există, deci, o emulație. Eu am avut șansa să învăț limba și literatura română cu un mare profesor: V. V. Haneș.

P. D. — Frațele istoricului literar Petre V. Haneș?

A. M. — Aceasta a fost mai mult autor de cărți didactice. Vasile V. Haneș obținuse doctoratul la Sorbona. Era un mare conferențiar. Când vorbea la Teatrul „Pastia”, toată lumea venea să-l asculte.

P. D. — Vechea serie apărea bilunar, în 16 pagini. Cum se asigura ritmicitatea aceasta?

A. M. — Nu-mi amintesc precis. Era o chestie de tehnică. Venneau multe materiale.

P. D. — Tineați ședințe de redacție? Cum procedați?

A. M. — Da. Erau cîțiva care se ocupau în mod special cu trierea materialelor. Fiind vicepreședinte al societății de lectură, deci mîna dreaptă a conducătorului, aveam mai mult rolul de îndrumător.

P. D. — Cam cîți trăiesc dintre vechii colaboratori?

A. M. — Cred că am rămas singur. Astă nu înseamnă că trebuie să spun și năzbîtii.

P. D. — Cunoașteți și numerele pe care le scoatem noi. Ati putea face o paralelă între cele două serii?

A. M. — Eu am urmărit publicația aceasta chiar de la început datorită dv., care mi-ați mai trimis-o. Sigur că m-a interesat și-am citit aproape complet aceste numere. Ce m-a frapat în mod special a fost producția poetică. În această direcție ne întreceți pe noi. Aveam și noi poeții noștri, dar apărău mai puține creații lirice.

P. D. — Vă mai amintiți de Dumitru Pălănceanu?

A. M. — El se număra printre cei mai buni.

Aveți și ceva nou introdus: convorbirile cu scriitorii. Meritul principal îl aveți dv., care știți să organizați această muncă grea. Însă n-am văzut ceea ce aveam noi pe vremea aceea: probleme științifice. Sunt și acum, dar mai puține.

Revista îmi place, cred că este foarte bună, necesară, e un imbold pentru elevi și pentru lumea din jur care vrea să vadă ce activitate se desfășoară în această instituție. Ca fost elev al Liceului „Unirea”, nu pot decât să vă felicit pentru tot ceea ce faceți, pentru că este o muncă deosebită. Îmi dau bine seama că această muncă, pe care o depuneți dv., vă răpește destul de mult timp, pe care l-ați folosi altfel și aceasta numai din dragul de a face cît mai mult bine pentru liceul la care funcționați și pentru elevii pe care-i aveți.

P. D. — Ce le transmiteți actualilor redactori ai „Revistei noastre”?

A. M. — Eu le urez să meargă cît mai mult și cît mai intens, pe drumul pe care au apucat; să caute să nu neglijzeze nici lectura vechii literaturi — literatura lui Eminescu, Caragiale, Coșbuc și a celorlalți.

P. D. — Vă mulțumim pentru aceste prețioase informații și pentru urări. La rîndul nostru, vă dorim multă sănătate și fericire!

Interviu realizat de
prof. Petrache DIMA

(Text prescurtat, înregistrat pe bandă magnetică).

Aniversarea revistei

Gînduri închinate „Revistei noastre“

Cînd Pitagora cerea emulilor săi să-și revizuiască în fiecare seară actele de peste zi, se gîndeia, poate, că din trecutele unde ale vieții să aleagă pe cele luminoase și să le rețină pe retina sufletului, ca oricînd să strălucească în ei și peste ei.

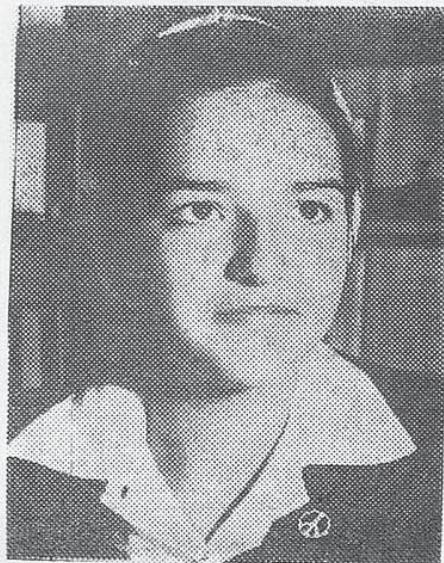
Mă adresez ţie, „Revista noastră“, ca celei mai veritabile ființe ce mi-a umplut și-mi umple mereu zilele de ieri și azi, să rămîn lîngă mine ca un creator lîngă opera sa dragă.

M-ai chemat, acum cîțiva ani, să te înfrumusețez cu tot ce am mai adînc, aşa cum amîndouă știam că între real și nereal stă profundul. Și eu la rîndul meu am făcut apel la toți cei cu sufletul mare și iubitor să te prezentăm lumii curată și luminată ca un desîntec folcloric.

Tu, „Revista noastră“, ești pentru noi toți o acropolă de unde răsar și izvorăsc știința, arta și literatura, de la tinerele vîrstare ale gîndirii și pînă la pana celor maturi: scriitori, profesori. Ei au făcut din tine catedră de caracter, educație și învățătură, iar din spiritul patriei și al poporului faclă de luminare și înăltare.

Multă vreme îți voi rămîne datea-re. Prin tine am avut curajul să aștern gînduri pe care le-am cules cu grija de prin cotloanele mintii și ale duhului în ceasuri de pace adîncă. Îți-am dăruit cu dragă inimă cele izvodite în răgazuri sufletești.

Paginile tale s-au bucurat de poezii, eseuri, articole prețioase. Aici s-au înfrățit elevi și profesori, tineri și vîrstnici. Să îți-i repet? O, nu! Toate filele tale stau mărturie. Ar însemna să citez pagină de pagină, nume de nume. Cîndva o vom face pentru consemnările și arhivele lite-

raturii. Tu însă rămîn un catechism de dârnicie și patriotism.

Pentru noi toți care te-am prezentat și te-am infățișat lumii ești alter-egoul nostru. Sau poate ești ex-ca-tedra de unde răzbate în auzul public graiul nostru maturizat acum.

Ai reușit să ajungi căutată, citată, elogiată. Doreș tuturor să se apropie de tine în toată puritatea mintii și a inimii. Aici e nevoie de sinceritate totală, de cuvinte pogorîte de pe cele mai înalte niveluri ale ființei, de multă învățătură acumulată. Poezia trebuie să răsără din adincuri sufletești, iar proza să fie culeasă din eforturile din jur.

Fii realitate și oglindă, redă cer-cetările căutate în real și nu uita imaginile profunde!

Îmbină practica cu gîndirea și vei prezenta Omul în scrisul paginilor tale!

Fii demnă de viitorul ce se așterne înaintea ta!

Aceasta ești pentru mine, pentru animatorii și cititorii tăi, ca și pentru cei ce te vor mai răsfoi cîndva.

Mihaela DULCU,
studentă, anul II,
Facultatea de limba
și literatură română din București

Aniversarea revistei

Mioara Luiza ZEHAN,
studentă, anul III,
Facultatea de limba și
literatura română din București

Mihaela MILOS,
studentă, anul III,
Facultatea de drept din București

OMAGIU

De câte ori, în scurtele mele vacanțe, reven în orașul natal, de atmosfera căruia nu m-am desprins niciodată, mă poartă pașii spre liceul adolescenței mele. Nu am vîrstă reținută, a nostalgiei pentru trecut, sănătatea la începutul drumului în viață, dar cînd am părăsit băncile școlii și uniforma de liceană a devenit o amintire, am avut sentimentul că poate puține lăcașuri de cultură de acest fel din țară au fost (și sănătatea) și focare de cultură, care să întrețină flacără în sufletele elevilor, așa cum s-a întîmplat la Liceul „Unirea“, și astăzi datorită faptului că un profesor de limba și literatura română și-a înțeles intr-adevăr vocația, că nu s-a mulțumit doar să intre cu catalogul în clasă și să predea lecția din manual, sau să asculte pe elevi recitind poezii; acest profesor și-a înțeles meseria de dascăl, în postura de continuator al unei tradiții în orașul său și la liceul la care predă, „Unirea“, a avut ca înaintași o-

Am trăit

Cînd am fost rugată să scriu cîteva rînduri în care să evoc atmosfera aceea de început, am știut că va fi teribil de greu. E dificil să încerci să refaci, atât cît îți pot permite cuvintele, o întreagă încarcătură emoțională, să reanimi chipuri, gesturi, atitudini, așa cum ti s-au incrustat în memoria afectivă.

Era, cu siguranță, o perioadă de pionierat publicistic. Un nou colectiv redacțional încerca să reia într-o formă nouă, într-un nou conținut, tradiția vechii publicații a Liceului „Unirea“, „Revista noastră“.

Seria veche a revistei, al cărei prim număr a apărut cu 65 de ani în urmă, a beneficiat de talentul, dăruirea, entuziasmul unor nume, care

meni de aleasă cultură: I. M. Rașcu, Ion Diaconu, Arbore, Mavrodin și.a.

Astfel că, în primele zile ale anului 1972, apărea primul număr al revistei liceului nostru, ce și propunea să continue vechea serie a publicației, ce apăruse începând din 1912.

Cu fonduri inexistente, cu o mină de colaboratori timizi, dascălul nostru care ne iniția de la catedră în frumusețea artei cuvântului ca act de cultură, ne-a învățat, ca tineri redactori, răspunderea paginii scrise încredințate tiparului. Cu ce sentiment al responsabilității pășeam în sala unde era colectivul de redacție, unde se convocau ședințe pentru întocmirea sumarului, sau se corectau manuscrisele colaboratorilor!

Cred că trebuie să pun reușitele noastre de atunci pe seama încrederei pe care ne-a acordat-o profesorul nostru și coordonatorul revistei. Numai cu această atitudine pe care o are față de toți elevii săi a reușit să ne insuflă sentimentul consecvenței lucrului început.

Rememorind acele momente și răsfoind numerele respective, abia acum îmi dau seama de sumarele bogate, de conștiințiozitatea cu care toți ne-am dus la bun sfîrșit îndatoririle (numere omagiale, închinat unor personalități focșănene, în urma organizării unor sesiuni de comunicări științifice : Duiliu Zamfirescu

și Mihail Steriade, I.M. Rașcu și Ioan Slavici, care și-a trăit ultimii ani pe aceste meleaguri (Panciu), întîlniri cu personalități ale vieții literare și culturale de azi).

Sunt convinsă că, cel puțin în ceea ce mă privește, anii aceia și atmosfera aceea de neuitat, au avut un rol formativ, că m-au marcat pentru întreaga viață (viitoarea mea profesie a fost aleasă în această ambianță).

Se spune că un mare dascăl care modelează suflete, trebuie să facă prozeliti. Sunt convinsă că un asemenea om este dascălul meu de română de la liceul focșănean, și una din aspirațiile vieții mele este aceea ca viitorii mei elevi să părăsească băncile școlii la care voi preda cu sentimentul pe care eu il aveam în suflet în momentul în care m-am despărțit de școala mea.

Pe coperta ultimului număr al „Revistei noastre”, la care am colaborat, ca elevă, era scris: „Revista noastră urează promoției 1974 drum bun în viață!”. Era o urare sinceră, aceea a profesorului nostru, de la catedră și din colectivul de redacție, emoționantă ca toate despărțirile. Am cuit-o cu dorința ca ea să se împlinească, dar nu numai pentru noi, ci pentru confirmarea bunelor speranțe și a încrederei cu care dascălul nostru ne înaripase primii pași.

atmosfera încandescentă a unei redacții

s-au afirmat mai apoi în viața culturală. Publicația apărea bilunar, având un profil literar în primul rînd, dar și unul cultural și științific. „Revista noastră” a constituit, prin anii 1912, 1913, 1914 nucleul unor manifestări culturale de ținută, aducindu-și contribuția la animarea vieții spirituale a orașului, venind astfel în întîmpinarea „unei vechi dorințe a școlărimii”.

Este meritul liceenilor focșăneni, de a fi reușit să-și asigure colaborarea permanentă a unor tineri condeieri, elevi în diferite părți ale țării, să suscite interesul unui număr tot mai mare de cititori.

În urmă cu 5 ani, din inițiativa entuziastului și neobositului om de

cultură, care este tovarășul profesor P. Dima, cîțiva elevi ai Liceului „Unirea” au făcut prin pasiune, muncă, talent, să vadă lumina tiparului nouă serie a „Revistei noastre”. Era un demers temerar, publicația relua un titlu de prestigiu și trebuia să se situeze cel puțin la același nivel.

In ce măsură am reușit noi, liceenii de atunci, să facem din noua serie o reluare de ținută a celei vechi, numai publicul cititor este în măsură să răspundă. Revista s-a afirmat repede, nu numai printre publicațiile școlare și nu numai la nivelul acestora. Ecouriile apărute în presa centrală și locală în cursul acestor 5 ani de la apariția primului număr,

(Continuare în pag. 616)

Prietenii revistei

TUDOR OPRIS : „Aveți de apărat prestigiul cîștigat în ultimii ani”

Prezent în tabăra de instruire, organizată de C.C. al U.T.C., în septembrie 1976, la Gura Văii, tovarășul prof. dr. Tudor Opris, autorul primei monografii închinată presei școlare din România, a avut amabilitatea să ne acorde interviul de față.

— Tovarășe profesor, v-ă ruga să împărtășiți cititorilor „Revistei noastre” cîteva din impresiile dv., acum, la plecarea din tabără.

— Tabăra se înscrie într-o valoasă tradiție. S-a analizat o etapă de muncă și s-a direcționat alta nouă, pusă sub semnul unui eveniment care are o semnificație majoră în viața noastră. Este vorba de Congresul educației politice și al culturii socialistice.

De asemenea, am apreciat buna pregătire a participanților, tineri cu o înaltă conștiință politică, calitatea discuțiilor, sentimentul de răspundere cu care au abordat problemele, inventivitatea manifestată în prezentarea unor sugestii menite să contribuie la îmbunătățirea muncii.

Consider că această tabără plasată într-un loc bogat în semnificații pentru epopeea construirii socialismului — Portile-de-Fier — este o reușită și un punct de pornire pentru un mare salt calitativ în munca de educație din școlile noastre.

— Ce ne puteți spune despre lucrările și proiectele dv. ?

— În afara seriei de cărți de popularizare științifică, pe care le am sub tipar sau în pregătire, îmi continuă munca de valorificare a tradițiilor

școlii românești. În curind, va apărea „Istoria presei școlare în România”. Se află în curs de elaborare o istorie analoga a presei studențești, care are și ea o vechime de peste 100 de ani.

România văzută de copii și adolescenți este ideea centrală a unei antologii, care va apărea la mijlocul anului viitor.

— La sfîrșitul acestui mic dialog, ce le adresați colaboratorilor „Revistei noastre” ?

— Reînnoiesc sentimentele mele de simpatie față de o publicație școlară care oglindește viața tineretului studios, atât din Liceul „Unirea”, cât și din Focșani și județul Vrancea și care, prin structura ei complexă, înseamnă și un veritabil act de cultură. M-ar bucura ca hotărîrile luate în această tabără de instruire să se reflecte nemijlocit și asupra calității „Revistei noastre”, care își are de apărat prestigiul cîștigat în ultimii ani.

— Vă mulțumim și vă aștepțăm cu aceeași bucurie în mijlocul nostru !

Interviu realizat de

Tiberiu LOGHIN,
anul III-B

Evocări

Petrache Dima — Venind vorba despre debutul literar al lui V.I. Popa, debut petrecut precum știm în vechea serie a „Revistei noastre”, aflu, cu plăcută surprindere, că l-ați cunoscut pe autorul „Maistorașului Aurel”, încă de pe vreme cînd vă încercați aripile în văzduhul preezi- ei...

Dan Deșliu — Într-adevăr, aceasta se petreceea prin 1942—43.

P.D. — Puteți reînvia imprejurarea?

D.D. — De fapt, un concurs de imprejurări, după cum veți vedea. Tată lucra în administrația teatrului din strada Uranus, vizavi de Arsenal, teatru al cărui inițiator și conducător strălucit a fost V.I. Popa. Aveam, astfel, repetitive prilejuri să-l văd nu doar aşa, în treacăt — ci la lucru, în procesul migălos de elaborare a spectacolului, de la prima lectură a unui text, pînă la repetiția generală. Urmăream ceasuri în sir, pitulat într-un ungher al foierului sau în obscuritatea sălii de spectacol, travaliul prodigios al acestui artist plurivalent — „artifex universalis” — poet, regizor, pictor, interpret — indicațiile sale directe constituiau veritabile performanțe actoricești — și nu visam decît la un singur lucru: să joc cîndva, cît mai grabnic, firește, într-o piesă creată de V.I. Popa.

P.D. — Să ați reușit?

D.D. — Nu, din păcate. Am avut în schimb două mari satisfacții — cum să zic? — tangențiale poate, aferente aspirației initiale. În sfîrșit, pe scurt: la finele lui 1943 a luat ființă un fel de cerc dramatic pentru amatori pe lîngă teatrul din Dealul Spirii — cerc condus, evident, tot de inepuizabilul magistru. Printre colaboratorii săi apropiatați la catedra de actorie, amintesc pe Lucia Demetrius, Marin Iorda, Nicolae Soreanu... Auzind că băiatul lui Fănică Deșliu „zice” și el versuri, V.I. Popa mă poftea într-o bună zi pe podium și-mi spunea:

— Recită și d-ta o bucată!

Deși luat cam prin surprindere, mi-am adunat puterile și m-am lansat într-una din răsunătoarele tri-

DAN DEȘLIU:

**„Victor Ion Popa
a fost un artist
plurivalent“**

ade ale Cocoșului Negru: „Ce-i aurul? Nu știi? Dar aurul înseamnă putere, bogății! Atunci un pumn de aur, și cea mai mindră fată...“ După versul final: „Cîntați, cîntați arhangeli, lăsați să urlu eu!“ s-a așternut o tăcere grea — apoi meșterul a zîmbit — zîmbea rar, suav, ca o domnișoară gingășă, prin fumul țigării nelipsite din mîna dreaptă — a lăsat țigara în scrumieră și a bătut din palme ușurel, de cîteva ori, imitat ulterior de întreaga asistență.

— S-ar putea să faci carieră, d-le Deșliu, a exclamat, în concluzie. Precum se vede — n-am făcut...

Încurajat de acest succes, am îndrăznit să-i prezint după un timp niște încercări poetice. M-a chemat la el în birou, cred că era în iarna 1943—44, și mi-a șoptit cu zîmbetul sătuit:

— Cred că o să scrii, d-le Deșliu!

...Îmi pare rău că nu mai am caietul de atunci, care-l făcuse pe V.I. Popa să rostească această „sentrină” și în care subliniase discret, în margine, ceea ce i se părea deosebit. Doi ani mai tîrziu, ne părăsea — nemaiapucind nici măcar debutul subsemnatului într-o revistă literară. Pentru mine, oricum, această vecinătate de suflet, incidentală și efemeră, cum a fost, reprezintă un eveniment major al perioadei de ucenicie artistică.

Ancheta revistei

Beneficiarii au cuvîntul

- 1) Citiți cu regularitate „Revista noastră“ ?
- 2) Conținutul ei ajută la formarea dv. ?
- 3) Citiți numai ceea ce vă interesează sau parcurgeți în întregime revista ?
- 4) Cum priviți colaborările externe ?
- 5) Dar întâlnirile cu personalități ale literaturii și culturii noastre ?
- 6) Sinteti pentru o publicație exclusiv „școlăreasă“ sau găsiți mai interesantă revista școlară — act de cultură ?
- 7) Ce alte rubrici ați dori să se deschidă ?

Adriana HÎRNEA, clasa a VIII-a C:

- 1) Da.
- 2) Este evident că o revistă cum este aceasta, care depășește nivelul unei publicații școlarești obișnuite, nu poate decât să contribuie la formarea noastră.
- 3) După mine, nu cred că în paginile „Revistei noastre“ sunt lucruri care nu interesează. Bineînțeles că pot avea preferințe, dar asta nu înseamnă că nu apreciez restul. Eu, de pildă, urmăresc cu placere dialogul dintre elevi și diferite personalități ale culturii, pentru că pot găsi răspunsuri deosebit de detaliate și convingătoare.
- 4) Cred că sunt binevenite, deoarece sporesc diversitatea.

6) O revistă școlărească are o sfără tematică restrânsă, orizontul ei este limitat doar la evenimentele școlare, pe cind o revistă — act de cultură tratează o problematică mai largă și prin aceasta se adresează cititorilor de toate vîrstele.

Nina TACHE, anul III A :

- 1) Da.
- 2) Aceasta este, presupun, și unul din scopurile acestei reviste. Se publică în paginile ei articole deosebit de interesante, nu numai din do-

meniul literaturii, ci și lucrări cu caracter științific, tehnic, istoric, cultural.

3) În întregime, căci totul este valoios.

4) Sunt binevenite. Articolele unor nume consacrate contribuie la împlinirea menirii educative a „Revistei noastre“, iar colaborările colegilor noștri de la alte școli dovedesc înțelegerea de către tineri a datăriilor de a participa la ridicarea nivelului spiritual al societății.

5) Acțiuni inedite cu care, cred, nu multe licee se pot mîndri.

6) Revista este și trebuie să fie un act de cultură. Este mai interesantă și mai utilă.

Lugio VARVARA, anul II B :

- 1) Da.
- 2) Conținutul revistei mă ajută la îmbogățirea cunoștințelor.
- 3) Din păcate, nu citesc în întregime revista.

4—5) Deoarece am luat și eu parte la aceste întâlniri, găsesc că sunt binevenite. La astfel de dialoguri, ar putea fi invitați și oameni de știință, juriști etc.

6) Revista — act de cultură.

7) Mărirea rubricii de matematică și fizică.

Florin MAZILU, anul I F :

1) Da, urmăresc cu pasiune toate aparițiile „Revistei noastre“.

2) Conținutul ei mă ajută chiar foarte mult. Reportajele, anchetele, întîlnirile cu diferite personalități constituie baza principală a înstru-mării mele.

3) Întotdeauna, citesc în întregime revista și apoi insist asupra lucruri-lor care mă interesează mai mult.

4) Da, sănăt de acord și chiar susțin colaborările externe deoarece din ele se desprind idei folositoare în viața școlară.

5) Sunt un stimulent și contribuie la formarea noastră.

6) Revista școlară — act de cultură.

7) Găsesc că revista este destul de complexă și nu mai are nevoie de alte rubrici.

Nicușor CHIRU, clasa a VIII-a C :

1) Da.

2) Prin conținutul ei, „Revista noastră“ ne oferă perspective foarte largi. Cu o bogătie de materiale din domeniul literaturii, istoriei, științei și culturii, cum să ar putea să nu ne completăm cunoștințele prin intermediul „Revistei noastre“?

3) „Revista noastră“ se cere citită de la prima pînă la ultima pagină.

4) Colaborările externe sunt bine primite. Între altele, revista contribuie la descoperirea și promovarea unor talente din afara școlii.

5) Le urmăresc cu emoție și plăcere. Ele au menirea de a ne întregi universul literar.

6) Sunt pentru o revistă — act de cultură. Diversitatea, nu numai că atrage, dar este pentru noi și foarte instructivă.

7) „Sport“.

Lidia ANDRONESCU, anul III D :

1) Da.

2) Desigur. Urmăresc dialogurile literare, anchetele, notele de lectură și călătorie, întîlnirile cu mari personalități ale literaturii și culturii noastre, articolele referitoare la viața organizației U.T.C.

3) Mai întîi o frunzăresc, apoi o citesc aproape în întregime.

4—5) Sunt binevenite.

6) Revista — act de cultură.

7) „Rebus“, „Știați că...“, „Vă reamintim că...“, „În cosmos, pentru ce?“, „Omul sau roboții?“

Mariana KOVACS, anul III B :

I) Da.

Ancheta revistei

2) Da. De câte ori citesc revista, sincer, am senzația că trebuie să mă dăruiesc și mai mult școlii prin muncă. Complexitatea articolelor îmi creează un cîmp larg de cunoștințe.

3) Mă interesează tot conținutul revistei. Ineditul, pasiunea, acuratețea sănăt de cîteva din atracțile acestei publicații.

4) Sunt binevenite. Alcătuim, astfel, o mare familie în sînul căreia are loc un continuu schimb de valori.

5) Ridicarea nivelului de cultură e o cerință a omului modern.

6) Categorie, nu sănăt pentru o revistă exclusiv „școlărească“, ci pentru o formulă care să îmbine cele două noțiuni.

7) Nu consider de strictă nevoie apariția unor noi rubrici, ci o prezentă mai activă în cadrul celor științifice.

Grigoraș PRESCORNITOIU, anul II B :

1) Da, este una din publicații preferate de mine.

2) Să încă foarte mult prin rubricile de istorie literară, matematică, fizică și prin interesantele anchete organizate de această revistă.

3) În general, da.

4—5) Sunt private cu interes, deoarece în cadrul lor se elucidează o serie de probleme.

6) Găsesc mai interesantă revista — act de cultură.

7) „Rebus“, „Curiozități științifice“, „Sport“.

Maria DRAGU, anul III D :

1) Da.

2) Desigur, conținutul revistei a fost întotdeauna variat și a contribuit la formarea noastră. Utile sănăt întîlnirile cu personalități ale literaturii și culturii românești, anchetele, notele de călătorie.

3) Neavînd nimic care să nu intereseze și conținând lucruri folositoare, am citit cu plăcere fiecare pagină.

4) Sunt binevenite.

5) Cu simpatie, pentru că sănăt folositoare. Beneficiarii lor sănăt nu nu-

Beneficiarii au cuvîntul

(Urmare din pag. 631)

mai elevii liceului nostru, ci toți cititorii revistei.

6) O revistă — act de cultură este mai interesantă și de aceea are și mai mulți cititori.

7) „Știați că...”, „Maxime”.

Daniela PUPĂZĂ, cl. a VIII-a C :

1) Da.

2) Da, pentru că contribuie la îmbogățirea bagajului de cunoștințe și ne pune în contact cu personalități aflate în plină activitate.

3) În întregime.

4—5) Sunt binevenite atât pentru prestigiul revistei, cât și pentru elevi.

6) Publicație școlarească poate să facă oricine.

7) „Vrancea-legendă și realitate”, „Colțul ateuistului”.

Veronica LUDESCU, anul II C :

1—2) Da.

3) În întregime, căci paginile ei mă poartă pe drumuri nebănuite de frumoase.

4—5) Sunt întru totuși de-acord. Unele colaborări externe ne familiarizează cu speranțele literaturii, ne dau plăcutele sentiment că participăm la făurirea unei opere.

6) O publicație școlarească este un început, iar revista școlară — act de cultură este un fapt împlinit.

Tiberiu LOGHIN, anul III B :

1) Fiecare număr al revistei îmi produce o reală placere. În același timp, încerc un sentiment de bucurie că pot vedea înmânatul, într-o publicație, rezultatele muncii noastre.

2) Prin diversitatea și valoarea lor, articolele apărute aici mă ajută să-mi formeze un larg orizont cultural.

3) Conținutul ei te îndeamnă să o parcurgi în întregime.

4—5) Colaboratorii consacrați sunt pentru noi, elevii, modele demne de urmat. Materialele lor ne cucerește prin bogăția de idei și prin frumusețea limbii folosite. La fel și dialogul literar.

6) „Revista noastră” — este un act de cultură și prin contribuția adusă de un mare număr de școlari.

7) „Sport”, „Curiozități”. Poate și un concurs al revistei.

Florentina PINTEA, anul I F :

1) De cînd sunt elevă a acestui liceu cu tradiții.

2) Munca depusă cu entuziasm de membrii colectivului redațional în vederea popularizării valorilor artistice este un îndemn spre cunoaștere. Totul este publicat pentru noi, în primul rînd, și pentru cititorii revistei.

3) Nu văd pentru ce ai „sări” peste unele materiale...

4) Aria largă de răspîndire permite și cere colaborări utile.

5) Întotdeauna, întîlnirea cu o personalitate marcantă a literaturii noastre constituie un eveniment important.

6) Sunt pentru o revistă a tuturor tinerilor, o revistă în care să se oglindesc faptele lor, dar la care să participe și condeie consacrate.

Lenuța PĂUN, anul III B :

1) Întotdeauna, aștept cu nerăbdare un nou număr.

2) În general, publicațiile contribuie la îmbogățirea cunoștințelor. De cîte ori primesc revista, caut pagina cu rubrica „Dintre sute de catarge”.

3) E normal ca fiecare, potrivit preocupărilor sale, să fie atras de anumite domenii.

4) Publicație cu largă rezonanță în inimile cititorilor, „Revista noastră” deschide cu generozitate coloanele sale tinerelor talente de pretutindeni.

5) Întîlnirile cu scriitorii contemporani dau noi sensuri, noi conținuturi orizontului nostru cultural, ne oferă formula estetică cea mai adecvată pentru pătrunderea fenomenului literar actual.

6) Deși colectivul de redație este alcătuit, în majoritate, de elevi, totuși eu cred că „Revista noastră” reprezintă un act de cultură, o publicație valoroasă, care oglindește viața spirituală vrînceană.

7) Lărgirea preocupărilor științifice. De exemplu, să se acorde o atenție mai mare biologiei, chimiei etc.

Espaminonda MOCANU, anul II B :

1) Da.

2) Da. În paginile acestei reviste, găsim articole foarte interesante, ca-

re ne ajută să ne îmbogățim cunoștințele și să ne formăm o cultură cit mai întinsă.

3) Din curiozitate, parcurg toată revista, dar o atenție mai mare acord acelor lucrări care mă preocupa în special.

4) Cu foarte mult interes, deoarece ne ajută să ne dăm seama de activitatea ce se desfășoară și în celelalte unități școlare din județul nostru.

5) Cu interes, deoarece aceste personalități ne țin la curent cu evoluția literaturii și cu cerințele artei moderne.

6) Revista școlară — act de cultură.

7) „Sport” „Rebus” și să se extindă rubricile de matematică și fizică.

Adriana HULUBAŞ, clasa a VIII-a C :

1) Da.

2) Da și încă foarte mult.

3) Aproape în întregime.

4) Colaborările externe sunt folosităre pentru noi, elevii, deoarece putem lua cunoștință de producțiile literare mai noi și interesante.

5) Aceste întâlniri ne ajută să cunoaștem mai profund viața personalităților invitării, precum și aspecte din procesul de creație.

6) Revista școlară — act de cultură.

7) „Știință și religie”.

Vasile PINTILIE, anul III B :

1) Da.

2) Prin varietatea, originalitatea și complexitatea temelor dezbatute, revista trezește un larg interes în rândul tuturor cititorilor ei.

3) Conținutul te îndeamnă.

4) Acceptând colaborări, ea contri-

NOTA REDACȚIEI

Constatăm cu bucurie faptul că principalii beneficiari urmăresc cu interes revista, văd în colaborările externe un important mijloc de întărire a unor frumoase relații spirituale, apreciază la superlativ valoarea întâlnirilor cu diferite personalități ale culturii și literaturii române.

Toți participanții la anchetă optează pentru revista școlară — act de cultură. De aici desprindem seriozitatea cu care privesc elaborarea publicației noastre și setea lor de cunoaștere.

Tovarășii profesori de științe exacte au reținut ideea de a se organiza dezbateri și cu participarea unor oameni de știință.

Rubricile propuse vor fi deschise pe măsură ce vom primi de la elevi materialele necesare.

Spațiul acordat pînă acum matematicii, fizicii, chimiei și biologiei nu a fost limitat de lucrările literare, ci el corespunde numărului mic de articole și probleme propuse.

Bilanțul anchetei organizate cu prilejul dublei aniversări a revistei constituie pentru noi un puternic imbold în această muncă anevoieaoasă și plină de răspundere, dar și de satisfacții. Vă mulțumim pentru aprecieri și pentru propunerile și așteptăm colaborarea — dacă se poate — a tuturor elevilor !

Ancheta revistei

buie la descoperirea unor noi talente.

5) Întâlnirile constituie o frumoasă contribuție la cunoașterea fenomenului literar actual.

6) Prin forma și conținutul ei, revista își dovedește prezența ca act de cultură.

7) Activitatea științifică să fie mai larg oglindită.

Mihaela POPESCU, anul II C :

1) Bineînțeles că citesc cu regularitate publicația noastră, atât de familiară. Ea ne rezervă surpize, pe care — sinceră să fiu — le aştepț cu nerăbdare.

2) Unii sănătății ajutați să se realizeze ca poeti, iar cei mai mulți devin cîtitorii avizați.

3) Dacă aș frunzări-o, aș avea sentimentul comiterii unei impietăți.

4) Cu prietenie. Niciodată nu trebuie desconsiderate aceste colaborări benevolă, căci, între altele, nu se știe de unde sare iepurele...

5) Aceste întâlniri sunt ocazii inedite de îmbogățire a cunoștințelor, de șlefuire a personalității noastre.

6) De ce să ne oprim la o cronică sărăcăuță a liceului ? Cam aceasta este trasătura caracteristică a publicațiilor „școlărești”. Dacă tot cheltuim timp și energie, să facem cel puțin un lucru bun.

Anchetă realizată de :

Graziella-Mihaela VARVARA,
anul III C,

Clement SATALA,
anul III B

Panciu, Vulturu, Căleni, Suraia, Mircești, Nănești, Ciudești, Popești, Gugești, Rimniceni, Obilești, Bogza, Măicănești, Ciorăști, Plainesti, Gologanu, Hîngulești, Slobozia-Bradului, Odobasca, Dealu-Lung și locații în care tărânia mea s-a ridicat la luptă. Deși în primăvara anului 1907, există aici, ca și în alte părți, o stare de spirit fulminantă, presa vremii oculea adevărul: „...sunt 4 județe din Moldova, și anume: Putna, Tecuci, Covurlui și Fălcu, încă demne și nu se semnalează nici o răzvrătire”.

După cum consemnează statisticiile în anul 1896, din totalul de 153 045 locuitori căi avea ținutul Putna, 119 172 trăiau și muncea în mediul rural, 96,7 la sută din aceștia dețineau proprietăți sub 10 ha, 1 913 tărani neavând nici măcar un petic de pămînt. Putna era județul cu numărul cel mai mic de proprietăți (deținători a peste 100 ha), totuși în 1902, 114 dintre ei posedau o suprafață de 25 855 ha, doi stăpînind chiar moșii de peste 1 500 ha de teren arabil.

Viața tăraniilor devenise insuporabilă. Este semnificativă în acest sens o jalbă colectivă, înaintată de tărani din comuna Suraia, la 17 noiembrie 1906, administratorului finanțiar al județului, petiție în care protestează împotriva cotizației impuse prin legea pentru înființarea Casei de asigurări tărânești, motivând că sunt „cu desăvîrșire lipsiți de mijloace, cufundați în datorii particulare și către stat, precum: rămășițe din plata loturilor mici, darea personală, credit la banca populară și plata porumbului luat de la stat în timpul seccetii”.

Flacăra răscoalei a izbucnit în imprejurimile orașului Panciu, la 8 martie 1907. Tărani din comunele Străoane de Sus, Străoane de Jos, Crucea de Sus, Crucea de Jos, Movilița, Mănăstioara, Fitionești și Diocheți, la auzul buciumelor s-au îndreptat spre Panciu.

Poliția locală a fost nevoită să cedeze în fața sutelor de tărani care, înarmați cu topoare și ciomege, au pus stăpînire pe întreg orașul.

Pentru că pe calea tratativelor nu au realizat nimic au asaltat imobilul inspectoratului comunal precum și casele unor proprietari. Unul dintre aceștia i-a întîmpinat cu revolverul, omorind pe unul din conducătorii răscoalașilor, Ioniță Ichim,

Răscoala din 1907 în zona noastră

fapt care i-a întărit și mai mult pe răscoalați.

Tărani s-au convins că numai prin violență vor putea forța autoritățile și pe bogătași să le dea pămînt.

În dimineața zilei de 8 martie, și sătenii din Mircești și Rădulești s-au adunat la primărie vrînd să trateze cu arendașul moșiei Balta Raței. Ei erau nemulțumiți că deși „au făcut rezbelul, copiii lor sunt luați acum în concentrare și ei n-au pămînt”. Rămînind doar cu promisiunile făcute, răscoalați s-au alăturat celor din Ciușlea și s-au îndrepat spre Focșani.

La 500 m de oraș, au fost întîmpinați de o secție a artilleriei, în fața căreia tărani nu s-au intimidat. Au fost însă nevoiți să se opreasă la barieră, unde forțele armate mult mai numeroase i-au întîmpinat cu salve de foc. Prefectul le-a ascultat doleanțele și le-a făcut unele promisiuni, însă deșarte, care au potolit momentan spiritele. Gh. Paladi, marțor ocular al acestor evenimente, declară că, în afară de cererea generală de pămînt, a auzit din mulți voici care cereau votul universal.

Mult mai intensă a fost mișcarea tăraniilor din Suraia, în zilele de 9—10 martie 1907. Sătenii urmăreau cu

Gabriela MOISE,
anul III B

Violeta BRAN,
anul II C

(Continuare în pag. 638)

Plastică

Desen de **Liviu OLOERIU**,
clasa a VII-a A

1907

În literatură...

Tragicele evenimente din primăvara anului 1907, de la care s-au scurs 70 de ani, au avut — aşa cum era şi firesc — un puternic ecou în literatură.

Încă înainte cu cîtiva ani, în strofa finală a cunoștei sale poezii : „Noi vrem pămînt !”, Coşbuc prevăzuse izbucnirea răscoalei, care, dată fiind cumplita exploatare a mili-oanelor de țărani de către o mînă de moşieri şi arendaşi, era evident că nu mai putea întîrziu multă vreme :

„Să nu dea Dumnezeu cel sfînt
Să vrem noi singe, nu pămînt !
Cind nu vom mai putea răbdă,
Cind foamea ne va răscula,
Cristoşi şi sfînti, nu veţi scăpa
Nici în mormînt !“

După un scurt timp de la înăbuşirea în singe a răscoalei, apărea fragmentar în revista germană „Die Zeit”, apoi în întregime în „Convorbiri critice” şi, în cele din urmă, într-o plachetă aparte, pamfletul lui I.L. Caragiale, „1907”, din primăvară pînă-n toamnă“, un adevarat rechizitoriu împotriva regimului burgheso-moşieresc, articol în care expunea documentară se completează pe alocuri cu atit de caracteristica ironie a autorului.

În acelaşi an, Elena Farago publica o serie de poezii : „Doină”, „Patru cruci”, „Secetă”, „Toamna asta”, „Florile dalbe”, prima apărută în martie, ultima în decembrie, în care îşi manifesta adîncă emoţie provocată de singeroasa tragedie a acestui jalnic început de primăvară.

„Doamne, doamne“, exclamă în strofa finală a poeziei „Secetă”, această reprezentantă a curentului simbolist — „de ce-s / oare aşa multe flori de mac / vara asta pe ogoare ?“

Panait Cerna, un alt poet al vremii, adînc impresionat şi el de grelele clipe pe care le trăise poporul nostru, îşi exprima, de asemenea, în versuri durerea de care se simtea năpădit.

Rodica FLORENTIU,
anul III B

(Continuare în pag. 638)

...şi artă

Sensibilă şi receptivă la frâmintările sociale, arta plastică n-a rămas indiferentă în faţa marii zguduiri a epocii. Ea şi-a găsit un generos ecou în numeroase creaţii ale pictorilor. Astfel, Ştefan Luchian făureşte tabloul „La împărîtul porumbului“. Opera înfăţişează un grup de țărani flăminzi, săraci şi istoviţi duindu-se la moie să solicite porumb. Numărul pînzelor create de Luchian sub impresia puternică a răscoalei este mare. Dintre acestea amintim : „Un logofăt din Moldova“, „Dijmă în Moldova“, „Durerea“, „Sfîrşit 1907“.

Lucrările sale sintetizează zguduiator persecuţiile la care a fost supusă țărânimaea.

Cel în opera căruia răscoala ocupă un loc incomparabil mai mare este pictorul Octav Băncilă. El a consacrat acestei teme un ciclu de 17 tablouri. Soarta celor mai multe dintre ele a fost asemănătoare cu soarta eroilor săi : au fost nimicite. Mai cunoscute sunt : „1907“, „Execuţia“, „Înmormîntarea“, „Recunoaşterea“. Pe chipurile țăraniilor înfăţişaţi se pot citi : ura, dispreţul, dîrzenia.

În 1914, cu prilejul unei expoziţii „Băncilă“, revista „Facla“ scrie : O. Băncilă e un pictor social, un răzvrătit ! Cind ieşî din sala expoziţiei (...) parcă ai fi stat la o întrunire socială, atâtă revoltă îi se revarsă în suflet“.

Legat de masele populare prin toate fibrele fiinţei sale, O. Băncilă, „artistul îndrăgostit de cei mulţi şi buni — cum spune Gala Galaction — devine cronicar al răscoalei în pictură“.

Ca un ecou mai tîrziu al răscoalei, este desenul intitulat „Dialogul morţilor“, publicat de N. Tonitză.

Între cele două războaie mondiale şi în zilele noastre, răscoalele din 1907 au fost o temă des abordată de artişti, care, cu ajutorul penelului, i-au redat semnificaţiile adînci lansînd peste timp vibranta-i chemare împotriva nemiloasei exploatari.

Nina TACHE,
anul III A

Prezențe românești

Din Belgia a sosit pe adresa redacției noastre, primul număr al publicației lunare „L'Independance Roumaine”, organ al Centrului cultural românesc de la Universitatea din Louvain.

Initiatorul și coordonatorul revistei este neobositul mesager al culturii și literaturii române, poetul Mihail Steriade.

În articolul de pe prima pagină, intitulat „Pro Patria” Mihail Steriade expune factorii care l-au determinat să publice această revistă. Trăind o mare parte din viață în Europa apuseană, a ajuns la concluzia că numărul celor de acolo, care cunosc România, este foarte restrins. Din această cauză, unii istorici străini, neavizati, scriu articole eronate în legătură cu originea poporului român și a limbii sale. „Fste deci de datoria mea — arată Mihail Steriade — să spun adevărul, bazându-mă pe probe controlabile. De aceea pornesc la drum această publicație, lunară, cu scopul de a o împărtăși mijlorei de studenți belgieni și străini care frecventează Universitatea catolică din Louvain... Va fi organul oficial al Centrului cultural românesc pe care l-am înființat aici în septembrie 1974 și care a intrat, astfel, în al treilea său an academic de existență.”

Dinu-i publicației numele „L'Independance Roumaine”, după numele marelui cotidian care acum aproape 100 de ani apărea la București, Mihail Steriade dorește ca aceasta, precum odată vechiul jurnal, să fie pusă în slujba „idealului pașcii, adevărului, justiției, libertății și respectului persoanei umane”.

Tot pe prima pagină se află mesajul adresat de președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, domnului profesor Mihail Steriade cu prilejul sădinei inaugurale a Centrului cultural românesc de la Universitatea din

Louvain. Sunt prezentate alocuțiuni rostită cu această ocazie de către M. Woitrin, profesor și administrator general al Universității din Louvain și de către L.E. Tralet, ministru de stat, președinte al Asociației culturale Belgia—România.

Articolul „Nicolae Ceaușescu — mit sau realitate” prezintă cititorilor străini figura marelui conducător de stat român. Printre altele, M. Steriade prezintă întîlnirea avută în august 1975 cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, întîlnire care l-a impresionat adinc. În încheierea articolului, se subliniază încă o dată activitatea neobosită a conducătorului român pusă în slujba bunăstării poporului, a ridicării patriei pe cele mai înalte culmi de civilizație și progres.

Numărul din februarie este dedicat celebrei scriitoare Elena Văcărescu, iar cel din martie — seismului de la 4 martie. Într-un vibrant apel publicat în facsimil, Mihail Steriade subliniază: „...eu, ca simplu fiu al acestui pămînt crunt lovin, ca fiu al acestui popor pașnic, muncitor, creator de capodopere în multe domenii, popor linistit, în ciuda rănilor adînci și a sufletului său îndurerat, am dreptul și datoria să dezvăluiesc extraordinara suferință a României noastre (...) a acestei prietene din totdeauna a Belgiei, a Occidentului european, și, prin eforturile președintelui Nicolae Ceaușescu, a lumii întregi”.

Apariția acestei publicații se înscrie printre marile acte de cultură ale fostului elev al Liceului „Unirea”, act care este opera unui om „a cărui dragoste de țară depășește orice altă dragoste”.

Niky DRĂGHICI,
anul III B
Tiberiu DIMA,
anul IV A

1907

în literatură

(Urmare din pag. 636)

„Din ce pămînt revine oastea oare,
Cu singe a mii de vieți stropită ?“

Se întreba într-o din poezile scrise în acele dureoase momente, pentru ca în strofa finală să se îndrepte către soare, implorîndu-l : „Ușucă iute singele-nchegat,
Să nu priceapă-n groapa lor stră bunii,
Al cui a fost și cine l-a vîrsat !“

Și marele istoric, Nicolae Iorga, într-o serie de articole publicate în „Neamul românesc“, își arăta compătimirea față de țărani uciși și disprețul și ura față de cinicii lor asasini. „Să nu-i ierte Dumnezeu !“ exclama el într-unul din aceste articole, referindu-se la cei din urmă.

Răscoala din 1907

(Urmare din pag. 634)

înfrigurare veștile apărute în presă. Cei care îi informau erau învățătorii Emanoil Grigoriu și Mihail Gavrilescu.

Tot în ziua de 9 martie, vultureni au devastat conacul de pe moșia Călianca. În ziua de 10 martie, trec la acțiune și țărani din Căleni în frunte cu primarul Dumitru Petcu. El au improvizat și au purtat un steag roșu, ceea ce ne îndreptăște să afirmăm că ei cunoșteau semnificația lui și au vrut să sublinieze caracterul revoluționar al mișcării.

E bine cunoscută poezia „1907“ a lui Alexandru Vlahuță, în care acesta arată lipsa de înțelegere a monarhului străin, a cărui ureche era aplacată numai către linguiștori, pentru realitățile de la noi („Minciuna stă cu regele la masă...“).

Ulterior, în perioada dintre cele două războaie mondiale, apar romanele „Răscoala“ de Liviu Rebreanu și „1907“ de Camil Petrescu, expresive fresce ale societății românești la începutul secolului în care trăim.

După Eliberare, marele nostru poet, Tudor Arghezi, ne dăruiește un minunat ciclu intitulat, de asemenea, „1907“, care cuprinde poezii scrise într-un stil concis și energetic. El le numește „peisaje“, adică situații și portrete din timpul marii răscoale.

Cită deosebire între timpurile de acum 70 de ani și cele din zilele noastre ?

Astăzi puterea nu mai aparține acelor două soiuri de boieri „întăriți cu-același har, să sugă țara și săracii“, cum în mod atât de plastic se exprima Arghezi, ci întregului popor.

„Cîntecile noastre nu mai pling în ochii tuturora“, cum se exprima pe vremuri Octavian Goga, ci ele sunt înmuni de biruință și îndemn la noi infăptuiri mărețe.

Luni de zile, răsculații au fost arestați, bătuți, torturați fizic și moral, în celulele Arsenalului preventiv din Focșani. În cadrul alegerilor din mai 1907, pentru colegiul al III-lea, oficialii din județul Putna au avut surpriza să găsească bulente de vot anulate, având scris pe verso : „Să fie eliberați țărani arăstați“, „Cerem amnistia răsculaților, votul universal, deputați țărani“ — doleanțe ce exprimau într-un mod elovent spiritul de solidaritate cu cauza țăraniilor ce s-au răsculat în luna martie a acelui an.

Deși înfrintă, răscoala a avut meritul de a reliefa necesitatea acută a înlăturării relațiilor de producție feudale, dezvăluind încă o dată mările energiei revoluționare ale țărănimii, fapt ce a silit guvernarea liberală să facă unele concesii (cum au fost, de exemplu, noua lege a învoielilor agricole și legea împotriva trusturilor arendașesti), prin care s-a ușurat întrucîntă situația truditorilor pămîntului.

5. 2. 1977,

Omagiu

La dubla aniversare a
periodicului Revista noastră,
străbătut și exemplar sud al
colaborării între profesori
și elevi Liceului "Unirea"
din Focșani, și mez viață
lungă și alte frumoase re-
alizări culturale!

Îerburiomu

Tinerilor redactori ai "Revistei
noastre" de la Liceul "Unirea"
din Focșani, cu ocazia sărbătoririi
a 65 de ani de la apariția pro-
mului număr, urăurile de succes
și salutul cordial al lui

Iosif Constantini Dragău

Focșani, 21 Oct. 1976

La
aniversarea
revistei

Stampila prima
folosită și acum.

Un călduros salut publicației mai mult decât seara-nare, de numele căreia se legă pagini din istoria culturii fascinante și din biografie prestigiosului Liceu „Unirea”. În noua serie, Revista noastră - una din cele mai bune din categoria ei pe plan național - valorifică înțeligență creativă înaintașilor din zilele vînceanz, sărbătoare debuturi promițătoare și conținând la un climat de emulație, asigurând contacte semnificative cu personalități culturale contemporane. Pentru tinerii colaboratori de astăzi și Revistei, - devenită ca înzăși o instituție - urăzile mele să-și deschidă profilul în lumină!...

Iași, - Ianuarie 1977

Const. Ciopraga

④ Vechea serie a apărut în 32 de numere.

● Noua serie, în 42 ● Tirajul : primul număr (ianuarie 1972) — 1 100 de exemplare ; cel de față : 4 000 ; în total : 64 000 de exemplare difuzate în toată țara
 ● Pagini tipărite — 666 ● Primul colectiv redațional al noii serii era format din 3 elevi : Mihaela DULCU, Mihaela MILOS și Mioara ZEHAN ; cel al numărului omagial e alcătuit din 19 elevi ● Ecouri în : „Scîntea”, „România liberă”, „Scîntea tineretului”, „Contemporanul”, „Luceafărul”, „Flacără”, „Magazin”, „Cronica”, „Orient”, „Ramuri”, „Teleormanul”, „Cadrان”, „Atelier literar”, „Milcovul”, „Karpaten rundschau”, precum și la posturile de radio și TV ● Elevii s-au întlnit cu : acad. Șerban CIOCULESCU, prof. univ. dr. doc. Const. CIOPRAGA, prof. univ. dr. Gh. BULGAR, N. BARBU, Ionel BANDRABUR, Mircea BOGDAN, Teodor BALŞ, Nina CASSIAN, Radu CARNECI, Barbu CIOCULESCU, Adi CUSIN, Dan DEŞLIU, Nicolae DRAGOS, Mircea DINESCU, Dinu FLAMIND, Laurențiu FULGA, Tudor GEORGE, Aurel GIROVEANU, Virgil HUZUM, Vera HUDICI, Pan IZVERNA, Gh. ISTRATE, Traian IANCU, Dumitru M. ION, Dinu IANCULESCU, Ion IUGA, Cornelius LEU, Fl. MUSCALU, Ion MEIȚOIU, prof. dr. Tudor OPRIS, Ion POPESCU-GOPO, Ana Maria POPESCU, Ioanid ROMANESCU, Al. RAICU, Dinu SÂRARU, George SEARCEA, Cornelius STEFANACHE, Mircea Florin SANDRU, Dorin TUDORAN, Laurențiu ULICI, dr. D. VATAMANIUC, Dan VERONA, Romulus VULPESCU, Violeta ZAMFIRESCU, Horia ZILIERU ● Articole scrise de elevi : 641 ● Debutanți : 124 ; vîrstă celui mai tîrăr : 9 ani ● Serisori primite : 312.

ampila primei serii,
ît și acum.

DIALOG LITERAR

LA 23 IANUARIE 1976, A AVUT LOC, ÎN SALA DE LECTURĂ A BIBLIOTECII LICEULUI „UNIREA”, ÎNTÎLNIREA MEMBRILOR CERCULUI LITERAR „I.M. RAȘCU” CU POETII NICOLAE DRAGOȘ, REDACTOR-ŞEF AL REVISTEI „LUCEAFĂRUL”, MIRCEA DINESCU, MIRCEA FLORIN ȘANDRU, DAN VERONA, DORIN TUDORAN, DUMITRU M. ION, DINU FLÂMIND și DUMITRU PRICOP, CONDUCĂTORUL CENAACLULUI „MILCOVIA”. MANIFESTAREA A FOST ORGANIZATĂ DE C.C. AL U.T.C. ȘI REVISTA „LUCEAFĂRUL” CU PRILEJUL SARBATORIRII ZILEI DE 24 IANUARIE.

Prof. Petraceh DIMA : Tinerii colaboratori ai „Revistei noastre” vă propun, stimați oaspeți, să discutăm despre rolul activității gazetărești în evoluția scriitoricească. Ideea este generată de afirmarea unora dintre dv. în dublă ipostază: de poeti și ziariști. Experiența dv. le-ar putea fi folositoare. În partea a doua, vom asculta cîteva dintre producțiiile lor literare.

Gabriela BULMEZ,
anul IV A : Ce nume a impus în ultimii ani „Luceafărul”?

Adrian LUNGU, anul IV A : În ce măsură activitatea gazetărească contribuie la realizarea mai deplină a scriitorilor ?

Gabriel DULCU, anul IV A : Ar fi foarte instructivă pentru tinerii creatori prezarea propriului dv. debut.

Cornelia IACOB,
anul III D : Cum se preocupă colectivul redațional al revistei „Luceafărul” de descooperirea și promovarea talentelor ?

Nicolae DRAGOȘ : În primul rînd, aş vrea să-mi exprim satisfacția de a mă întîlni cu iubitori de literatură, din acest prestigios liceu și deopotrivă cu redactorii și colaboratorii uneia dintre revistele școlare de reală autoritate, fapt comsemnat adeseori în unele reviste și ziarale noastre, dar mai ales dovedit de paginile „Revistei noastre”, care, continuind o frumoasă tradi-

„O REVISTĂ, PENTRU A SI NU POATE FI REDACTATĂ N

tie, reușește, în actualitate, să-i ajute pe tineri, pe elevi să facă primii pași spre lumea miraculoasă a tiparului. Atât condiția grafică a revistei dv., cît și modul în care este concepută în rubrici diverse, de la rubricile de istorie literară sau de debut, pînă la rubricile dedicate științelor exacte — dovedesc că vă aflați condusă cu competență și, cred eu, cu veritabilă pasiune de profesorul dv., prezent și aici, tovarășul Dima, pe un drum bun.

Intr-un fel, una din atribuțiile principale ale revistei „Luceafărul” — nu singura — este și accea de a descoperi tinere talente și de a le ajuta să facă, nu numai primii pași pe drumul cunoașterii lor de către cititori, ci și de a se forma într-un anume spirit. Deci, revista este preocupată deopotrivă de descoperirea talentelor reale, dar și de modul în care acestea vor evoluă. Revista are un program complex, mai bogat, un program care izvorăște nemijlocit din ceea ce partidul nostru cere creatorilor de literatură și artă.

In ultimii doi ani, sunt mai multe nume de autori care ne-au reținut atenția. Aici, certitudinea este variabilă, de la autor la autor și este posibil ca o promisiune mai bine reliefată azi să se estompeze în fine și să ne aflăm în fața evoluției pozitive a altor autori, pe lîngă care noi, poate, trecem mai grăbiți. Este un pariu permanent, dar unul de responsabilitate, pe care o revistă și-l propune să-l facă cu cei care sunt doar niște promisiuni. Deci, eu, pronunțând niște nume mai des publicate în revista „Luceafărul”, nu voi spune că toate aceste nume au sănse foarte ferme de a intra în istoria viitoare a literaturii noastre. Asta depinde foarte mult de ei, de autorii respectivi, de măsura în care descoperă că nu graba publicării, nu a trăi într-un orgoliu cultivat pînă la exacerbare, nu a privi către colegi de generație cu o superioritate, în general, care nu este nici etică, nici fericită în evoluția unui destin literar, ci o muncă tenace, o trudă reală asupra textului, supunerea fiecărui rînd sub semnul acelei interrogații de care trebuie să fie urmat, după opinia mea, de orice autor, modestia, convingerea că ultima lucrare creată nu este tot ce a putut să realizeze mai bun, mai

strălucit autorul respectiv. Și mai ales, o mai adincă și profundă credință în marile idei, care au animat și animează, au hrânit faptele poporului nostru. Nu poți să fii un mare autor dacă ești rupt de ceea ce crede, de ceea ce gîndește, de ceea ce dorește să realizeze poporul tău, într-un moment sau altul. Și fac această afirmație și cu sentimentul că ne aflăm aici, la Focșani, în preajma unui eveniment, sărbătorirea Unirii, că ne aflăm aici, la Focșani, unde multe locuri din oraș sunt legate de fapte de istorie, ca și de fapte de cultură.

Deci, cu acest preambul, să trecem la nume.

Aș cita, mai întii, autori cărora noi le-am acordat premiile revistei „Luceafărul”.

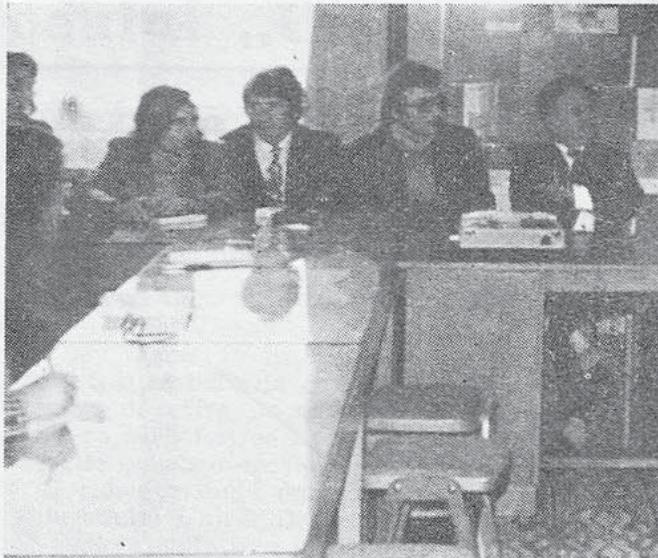
In anul 1974, noi am acordat, pentru poezie, trei premii : lui Fatrel Berceanu, Trif Pleșa și Grigore Georgiu ; la proză, am dat în '74 două premii : lui Ștefan Pîrvu și Gabrielei Adameșteanu. De asemenea, am acordat un premiu pentru publicistică și reportaj, unui foarte talentat și cultivat tînăr, Constantin Stan, și un premiu de critică unuia dintre tinerii în care îmi pusesem foarte mari nădejdi, pe care l-am cunoscut încă de la absolvirea facultății — într-un fel mi-legat propria muncă și de existența sa — ceea ce vorba de Nicolae Baltag, prea devreme plecat dintre noi, în urma unei necruțătoare boli, încheindu-se astfel, cred eu mult înainte de împlinire, un veritabil destin critic.

In 1975, am acordat premii de poezie unui tînăr din Fierbinți, Marin Constantin, unui tehnician de la Hunedoara, Valeriu Bîrgău, și unei redactoare de la „Minerva”, Ioana Ieronim. La proză, am dat trei premii : Areta Șandru, Marin Victor Basarab și unui prozator mai în vîrstă și deosebit de înzestrat, cred că unul dintre prozatorii de foță, modest în ieșirile sale publice, Mihai Arsene, care trăiește pe undeva, pe la Brașov, și care cred că va fi una din surprizele anilor care vin. Am acordat și trei premii de critică : unui student, Artur Silvestri, Doinei Uricariu și unui profesor de română, Valentin F. Mihăiescu. Mai sunt și alții autori care publică în revista noastră și care pot să fie reale promisiuni. Nu vreau însă să vă încarc memoria dv. cu nume care au ele obligația să vă forțeze în timp cu reținerea lor, prin lucrările lor.

Formele în care noi ne preocupăm de descoperirea și promovarea tinerelor talente sunt multiple. Mai intii că noi avem un cenuclu al revistei „Luceafărul”, care-și ține bilunar ședințele și în care propunem să citească tineri din în-

TÎRNI INTERESUL, UMAI DE TINERI"

în treaga țară, după ce secțiile noastre de specialitate consideră că versurile sau prozele trimise conțin în ele datele unui eventual destin literar. Este o formă care dintotdeauna a dat rezultate. Apoi mă gîndesc la activitatea propriu-zisă a secțiilor noastre de specialitate, care primesc numeroase scrisori, pe care le discută, selectează ce-i mai interesant pentru publicare. Sigur, se primesc și scrisori care nu prezintă nici un fel de interes pentru redacție. Avem rubrica poetului și prietenului tinerilor scriitori, Geo Dumitrescu, care, de asemenea, răspunde la „Poșta redacției“ și propune atenției prozatori și mai ales poeți. Dar ar fi o eroare să se credă că „Luceafărul“ se ocupă numai de descoperirea și promovarea tinerelor talente, pentru că tînărul scriitor, ca vîrstă cel puțin, poate să fie și cel care propune prima lucrare spre publicare, dar și cel care are un număr de volume deja tipărite. Și revista trebuie să găsească posibilitatea, într-un număr restrîns de pagini și cu solicitări foarte

O altă formă de descoperire a tinerelor talente o constituie și aceste întîlniri, pe care le organizează revista „Luceafărul“ în întreaga țară și în care citesc poeți, redactori și colaboratori ai revistei, precum și spectatorii noștri, între care s-ar putea să se afle, de fapt, mari echipă al literaturii românești. Cine mai știe...

Întrebarea referitoare la rolul activității gazetărești în evoluția scriitoricească este, pentru mi-

La masa „Dialogului literar“
o parte dintre oaspeți: Dorin
TUDORAN, Dumitru M. ION,
Dumitru PRICOP și Dinu FLĂ-
MÎND.

multe, de a îmbina cu un echilibru lucid, toate vîrstele scriitoricești tinere. Totodată, suntem nevoiți, poate, să lăsăm în afară anumite lucruri pentru că noi avem conștința că o revistă, pentru a stîrni interesul, nu poate fi redactată numai de tineri. Întotdeauna prezența unui începător lîngă un poet deja consacrat, tînăr fiind, sau lîngă un nume mare al literaturii noastre, este foarte important. De pildă, colegii mei, cînd vor răspunde la întrebarea privind debutul lor și vor preciza revistele în care au debutat nu se poate să nu știe, fiecare dintre ei, exact cine mai publică în numărul respectiv. E emoționat, de pildă, să spui că în numărul revistei mai semnat Tudor Arghezi, M. Sadoveanu și alte nume mari ale literaturii române.

ne, dificilă. Eu desfășor activitate în presa românească de aproape 20 de ani. Eram redactor la revista „Viața studențească“, înainte de a termina facultatea. Deși eram neinițiat în tainele gazetăriei, îmi îngăduiam să țin rubrica „Poșta redacției“, semnată cu inițiale. Am satisfacția, acum după aproape două decenii, să descopăr că, printre cei cărora le răspundeam la această rubrică, la „Viața studențească“, sunt autori cunoscuți. Unora le-am propus și pseudonime, pentru că numele nu-mi păreau să sună foarte liric. Cînd lucram la „Viața studențească“, au debutat cîțiva prozatori, cîțiva poeți, unii dintre ei rămânîndu-mi în continuare colegi adevărați, prieteni cu care mă văd cu multă placere, alții dintre ei ajungînd înainte de vreme mari autori și uitînd

unde și cum au debutat. Da' așa este viața și noi trebuie să fim pregătiți pentru viață.

Am, de pildă, bucuria ca, după ce am trecut să lucrez la „Scîntea tineretului”, unde am coordonat activitatea acestui ziar, să fi publicat foarte mulți scriitori care, astăzi, sunt nume cunoscute, între alții, se află — i-am dedicat și o tabletă, era în vremea aceea elev la Curtea-de-Argeș — una dintre speranțele liricii noastre, poetul Dumitru M. Ion, prezent aici. Am inaugurat la „Scîntea tineretului”, un supliment literar, se numea „Preludiu”, în care publicau mai ales elevii. Si pe Dinescu l-am publicat la „Preludiu”, cind era elev la Slobozia. L-am publicat, mai târziu, pe Poenaru, care era o mare promisiune, dar cu care s-a făcut, după părerea mea, o eroare nelăsindu-l să-și trăiască normal etapele scriitoricești și fiind lansat în lume, în public, înainte de a se maturiza. Personal, cred că trebuie foarte multă grijă, mai ales în ceea ce privește promovarea tinerilor, pentru că publicindu-l foarte tânăr și dându-i sentimentul că nu mai are nimic de învățat și că, de fapt, a și intrat în istoria literaturii române, răști să-și hrănești iluzii care să atenteze la evoluția și caracterul lui. Eu nu cred că pe mine nu m-a marcat pozitiv activitatea gazetărească, fie și numai dacă mă gîndesc la faptul că mi-a dat posibilitatea să cunosc mai bine țara, oamenii, să mă aflu în rezonanță și cu durerile, dar și cu bucuriile lor. Munca în presă mi-a înlesnit o cunoaștere a realităților în foarte multe din straturile sociale, zone mai greu accesibile, în general, unui om de altă profesie, pînă la țăranul cooperator ș.a.m.d. Poate cîndva, dacă viața ne va ajuta, toată această experiență, toată această școală a vietii în care m-am învățat, între altele, să și judec oamenii, nu după aparențe, nu după, să zicem, replici întîmplătoare, ci după evoluția lor lăuntrică, sesizabilă în timp, să ar putea să se materializeze în cine stie ce scriere sau să ar putea să rămînă o experiență personală. Dar și dacă numai atît

mi-ar fi dat gazetăria, mi-a dat foarte mult. Să mai adaug faptul că atunci cînd a fost de apărăt o dreptate sau o idee în care merită să crezi, am făcut-o cu uneltele publicistice, după puterea și după priceperea mea, uneori mai bine, uneori mai rău, poate, dar întotdeauna cu credință că trebuie să facem, prin publicistică, fapte bune, care să contribuie la progresul culturii noastre, la progresul social al țării noastre. Acestea erau din punctul meu de vedere răspunsurile la întrebările dv. I-aș ruga pe colegii mei, întrucât mulți dintre ei sunt și gazetari, să mă completeze și să vorbească despre începuturile lor literare.

Mircea Florin SANDRU: Eu am fost debutat de poetul Geo Dumitrescu, în revista „România literară”, la rubrica pe care el a ținut-o și care actualmente este găzduită de „Luceafărul”, la „Atelier literar”. Poetul Geo Dumitrescu e de o scrupulozitate formidabilă, lucrează cu fiecare corespondent în parte. Îmi închipui casa lui — astă am scris-o și într-o tabletă — ca o bibliotecă imensă, unde stau și se odihnesc corespondențele tuturor poeților tineri. Am avut niște grupaje de poezii, la început, apoi am depus un volum la concursul Editurii „Eminescu” (ediția 1973), unde a fost distins cu premiul I.

Dorin TUDORAN: Am avut un început de viață literară puțin sinuos. N-am avut șansa lui Șandru sau a altora, în sensul că în școală, cind erau de vîrstă dv., am avut un mare nenoroc, adică se spunea că sunt poetul școlii, ceea ce pe vremea aceea era foarte rău. Si am început prin a scrie serbări întregi în versuri și tot felul de publicații de ocazie și cind ajunsesem prin clasa a opta, deja eram un vechi poet cu o viață literară egală cu a marilor maestri. M-am întristat foarte tare cind mi-am dat seama că nu mai e nimic de făcut cu mine și m-am apucat de alte lucruri. La facultate însă, s-a întîmplat să fiu coleg cu un poet, pe care dv. îl cunoașteți foarte bine, cu Adrian Păunescu. De-abia se făcuse revista „Amfiteatrul” și eu am debutat acolo cu o mică recenzie la o carte de Nicolae Dragoș, lucru pe care dînsul l-a aflat de-abia anul trecut, pentru că nu cîtise articolul. Păunescu, fiind un om cu miros de fieră, a început să mă bată la cap să scriu din nou versuri. Eu i-am spus că nu mă mai interesează. Dar iată că el s-a întîmplat să fie mai tare ca mine și în privința asta și aș putea spune, este omul care, pur și simplu, mi-a dat brînci în literatură. M-a tot împins pînă am început să scriu. Si-am debutat cu un ciclu de versuri în revista „Amfiteatrul”, unde, de un an sau doi, „urecheam” pe alții. Lucrurile păreau să intre în normal, dar n-au intrat. Mi-am scris o primă carte, pe care mai mult el mi-a strîns-o decît mi-am strîns-o eu, și bătînd-o la mașină, cîineva — e vorba de Nichita Stănescu — a văzut textul și-a cerut carteia să-i facă o prefată. Niciodată, și deci, prima mea carte n-a mai existat. Mă

Continuind o salocorește tradiție,

Revista noastră mi se infălisește
ca o prestigioasă publicație a elevilor
de la Liceul "Unirea", venite cu
nerv, cu talent și dăinuire.

La cele două universități de aici,
aducând urare de a duce lucru
departe lăstă gândurilor văi, ave
micit, colaboratori de cunoscere ai
Revistei noastre și fișe veterană
ele venindu-i românește de înainte.

București, Iunie 1977

fapte (histoare)
→

Sole

Mereu

"Rez

chiu fo

F.

Competențe, pasiune, perseverență, slăbe calități
sunt înnumărătoare și grupul entuziaștilor care
peste decenii au rezultat în deosebit succes o
minunată tradiție culturală a liceului "Unirea".

Revista de aici, de la un număr la altul în
progres, rezultat al unui stil și muncă elevat,
al unor cunoștințe fertile, se rătăcește, apăcigă bucuria
noastră, a foștanenilor, la nivelul celor mai bune
tipărituri scolare de vest gen din țară

D. Ristor

redactor
 tineri, și publicație
 "la mortisi"
 și la Homo Sapiens
 și la mes
 Roys

Am trăit atmosferă incandescentă a unei redacții

(Urmare din pag. 62)

aprecierile elogioase venite din partea unor personalități proeminent ale vieții cultural-artistice românești sunt o mărturie a ceea ce reprezintă astăzi „Revista noastră”.

Am făcut parte din primul colectiv redațional al seriei noi a revistei și, de-a lungul acestor 5 ani de la apariție, i-am urmărit cu legitimitate evoluția. Aprecierea, ce-i dreptă subiectivă, ar evidenția drumul ascendent parcurs de publicația noastră, condițiile grafice din ce în acela mai bune, aria tot mai largă a colaboratorilor deveniți prieteni ai revistei, tematica tot mai bogată și multibine reprezentată, conținutul sensibil modificat calitativ.

Dar pentru că este, am mai spus-o, o apreciere subiectivă, nu poate să nu-mi mărturisesc așasamente față de primele numere, păstrătoare ale unor stîngăciile inerente începutului, ale unor căutări care reliefau lipsa noastră de experiență, dar și entuziasmul nostru.

Îi sint recunoscătoare revistei pentru că m-a făcut să trăiesc, redându-mi bineînțeles proporțiile, atmosfera incandescentă a unei redacții cu discuțiile animate care prefigura sumarul fiecărui nou număr, cu debaterile care se angajau în jurul fiecărui articol, fiecărui rînd, fiecărei idei, cu munca de corectură, mult puțin spectaculoasă, dar la fel de intensă, cu așteptarea înfrigurată a primului exemplar, răsfoit cu cerneală tipografică încă neuscătată, cu incertitudinile legate de audiența pe care cele scrise de noi o vor avea în rîndurile cititorilor.

A fost o perioadă frumoasă, romantică (în sensul neviciat al termenului), o perioadă care se potrivea minunat adolescenței noastre.

Ce aş putea să-i doresc „Revista noastră” acum, la sărbătorirea a 5 ani de la apariția seriei noi, decât să de-a rămîne mai departe motiv de mîndrie pentru cei care s-au străduit, se străduiesc să facă din ei un mesager al unor înalte aspirații

Monografia Liceului „Unirea“ (IX)

Cum era sărbătorită în trecut ziua de 24 Ianuarie la Liceul „Unirea“

La 24 Ianuarie 1859, Alexandru Ioan Cuza își pune pe cap coroanele ingemăname ale lui Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul.

Această dată a rămas ca o zi mare în istoria poporului nostru. Cît timp a domnit Cuza, ea a fost sărbătorită cu fast și măreție.

Detronarea lui Cuza și aducerea de către „monstruoasa coaliție“ a dinastiei de Hohenzollern au făcut ca sărbătorirea Unirii să fie dată uitării, cel puțin în chip oficial. Slugile burghezo-moșierimii române și ale capitalului străin se întreceau să ridice osanele domnitorului străin și să împroaste cu noroi figura voievodului Unirii. Din sufletul poporului însă, nimeni n-a fost în stare să steargă amintirea lui Cuza și a zilei de 24 Ianuarie.

La Focșani, ca și în celealte orașe ale țării, în primele decenii ale domniei lui Carol I, ca urmare a măsurilor luate de guvernele liberale și conservatoare, ziua de 24 Ianuarie nu s-a sărbătorit. Arhivele orașului Focșani nu pomenesc în acea vreme de vreo manifestare care să amintească ziua Unirii.

Si deodată, o inițiativă se ivește și ea pornește tocmai de aici, din orașul Unirii.

Încă din ianuarie 1866, luase ființă la Focșani Gimnaziul „Alexandru I. Cuza“, care se va numi după aducerea dinastiei străine — „Gimnaziul din Focșani“. În 1880, corpul didactic al acestui gimnaziu cere ca școala să se numească „Unirea“, iar 24 Ianuarie — ziua Unirii — să devină patronul gimnaziului. În 1884, Gimnaziul „Unirea“ devine Liceul „Unirea“.

Din documente nu rezultă că sărbătorirea patronului Liceului „Unirea“ s-a făcut chiar din 1884. Primul document care pomenește de o sărbătorire e din anul 1888 și constă dintr-o invitație a directorului liceului, D. F. Caian, adresată primarului urbei. „Duminică 24 ianuarie curent, fiind patronul acestui liceu, se va oficia Te-Deum la orele 12 miridiane în salonul liceului și la urmă se vor ține discursurile de ocasiune“ (Arhivele orașului Focșani, dosar 3/1888). În 1889, noul director, G. I. Pamfil, face o invitație asemănătoare. În 1891, împlinindu-se 25 de ani de la înființarea Liceului „Unirea“, directorul Pamfil înțelegea ca această aniversare să fie sărbătorită cu toată pompa cuvenită unei atari instituției și invita onorabilul Consiliu comunal „a decide o sumă potrivită, spre a întîmpina cheltuielile necesare“ (Arh., dosar 5/1891). Programul serbării — după părearea directorului trebuia făcut de primarul orașului împreună cu președintele Consiliului permanent și directorul liceului.

După cum vedem, inițiativa Liceului „Unirea“ atrăgea la sărbătorirea patronului liceului (deci a zilei Unirii) autoritățile comunale și județene, deci tocmai factorii, care, în concepția regimului, trebuiau să se țină departe de asemenea manifestări.

Dacă adăugăm și faptul că și părinții unor elevi participau la serbare, atunci ne dăm seama că sărbătorirea zilei Unirii căpăta caracter de masă, la Focșani.

În anii următori (1892-1900), găsim în arhive aceleasi invitații către primarul orașului și consilierii săi. Nu se menționează nicăieri în ce constă programul serbării.

Pref. Gh. CHIRIAC

(Va urma)

Dintre sute de catarge

Trepte la copacul vieții

*Sîntem trepte la Copacul vieții,
cu brațele străbătute de
gesturile timpului ;
amintirile ne colorează ochii în
adevăr.*

*În noaptea asta, cerul s-a rupt
de albastru
și noi iată-ne înspre ziua fiecare
un fir de iarbă ;
sîntem trepte la Copacul vieții.*

Constantin COTEA,
Liceul economic — Focșani

Debut

Sfat

Zadarnic, încerci
C-o privire să-reînvii
O piatră ce-i moartă de ani mii și mii,
Zadarnic, privești către stele făclii,
Spre piscuri de munți și ape zglobii
Ei nu pot iubi.

De vrei să aduci peste lume simțiri,
Idei îndrăznețe și dulci amăgiri,
Clădește-o iubire din viață și vis,
Prefă-o-n fărime ce viață-au închis
Și-atunci ai invins.

Gabriela TEODORESCU
anul II C

Cerc

*Linie închisă,
frîntă,
cerc și margine rotundă,
Punct și început
totem,
cuvînt magic de blestem.
Între două
văzute, nevăzute,
crește cercul de pe frunte.
Începutul,
desfăcutul,
margine și vis
pămîntul.
Ochiul ager se rotește
nevăzutul înflorește.
Cerc și cerc,
închisă vatră
pe deasupra
curbă înaltă spiralată
necurmată,
Între vis și-ntre secundă
cufundarea te afundă.
Dintr-un cerc într-alt
văzutul
e-n oglindă nevăzutul,
margine și vis,
cuvîntul.*

Corina DODOIU,
Panciu

Un nume:

Virgil Panait

S-a născut în anul 1956, la Bordeşti, în familia unor ţărani. În 1972, în timp ce urma cursurile Liceului „Unirea”, a debutat în paginile ziarului „Milcovul” cu o prezentare semnată de Traian Olteanu. O frumoasă prezentare i-a făcut și regrettatul poet Mihai Sabin, în revista „Ateneu”. A colaborat la : „Milcovia”, „Revista noastră”, „Cronica”, „Ateneu”, „Scinteia tineretului”, „Flacăra”, „Oriizont”, „Amfiteatrul”, „Limba și literatură” (pentru elevi), „Apărarea patriei”. Cîteva poezii i-au fost incluse în unele antologii editate de forurile culturale și sindicale locale.

Glasul unui popor

Patrie se cheamă atunci

Patrie se cheamă atunci
cînd nu ni-i rușine-a pune mâna pe plug
sau atunci cînd acești Carpați
și-aceste Crișuri nouă ne-ajung...
Patrie se cheamă atunci cînd despre Patrie
vorbim ca despre-o garanție a sufletului
sau ca despre-o trecere supremă
spre-un nou legămînt.
Patrie se cheamă atunci cînd fiecare
știe ce-i pămîntul cel bun,
după cum privește de atent străbunii
ce mai trăiesc încă printre noi acum.
Patrie se cheamă atunci cînd pe sufletul
nostru e scris cu eroi cuvîntul român —
cuvînt ce-n dicționarul limbii române
înseamnă
că apa și dușmanii trec, dar românii
rămîn !

Dar să se știe : nouă românilor
nu ne-aminte de glume,
cu toate c-am învățat de 2000 de
definiția pînii ca pe propriul
nume ;
nouă ne-aminte de viață, de
libertate, de zbor
și nicidcum, de-om fi prea
singuri,
nu ne-om alinta cu bomboane
de clor ;
noi vrem să fim aşa cum trebuie
să fim
n-avem nevoie de false laude...
și niciodată nu vom cere cuiva
ca-n mod special să ne-aplaude.
Deci să se știe : nouă, celor
de-aici,
nu ne-aminte de serate luxoase,
de glume,
cu toate c-am învățat de 2000
de ani
definiția pînii ca pe propriul
nume.

Istorie literară

Încă o știre despre DUILIU ZAMFIRESCU

Despre modul cum a ajuns academician autorul romanului Comăneștenilor, s-au scris și s-au comentat fel de fel de intervenții, având aproximativ toate, un caracter denigrator. Este adevărat, această „ieșire“ a lui Duiliu Zamfirescu a clătinat puternic raporturile sale cu Titu Maiorescu, care i-a răspuns, în discursul de recepție, cu malitie și incisivitate. După un an de zile, de la acest epocal eveniment, Duiliu Zamfirescu se adresează lui Mihail Dragomirescu, căruia îi trimite un exemplar din poemă *Miriță* și încearcă să se explice în ceea ce privește concepția sa asupra poporanismului și a literaturii în general.

Încearcă o apropiere între ei. Îl chinuiește definiția pe care a dat-o

Mihail Dragomirescu poporanismului în revista *Luceafărul*, ce organizează, în acel timp, o anchetă asupra poporanismului. Deși departe de metropolă, Duiliu Zamfirescu se interesează îndeaproape de mersul literaturii și vieții literare din Capitală.

Așa cum afirma și Mihai Gafita în monografia sa¹, ori de câte ori venea în București, Duiliu Zamfirescu posedea la *Grand Hotel Boulevard*, lăcrum ce este întărit și de antetul scriitorii de față. Necuprinsă nici în opul² publicat de Alexandru Săndulescu, fiind interesantă prin problematica pe care o abordează, o încredințăm, cu bucurie, tiparului.

Nicolae SCURTU

GRAND HOTEL BOULEVARD
Bertola
Lift

Bucarest 8/21 mai 1910

Stimate D(omnu)le Dragomirescu,

Doream să scriu un cuvînt pe exemplarul din *Miriță*³ ce vă trimit. Cum însă pachetul era legat, de la Academie, și nu se putea adăuga nimic, profit de împrejurare, spre a vă scrie o carte. Am citit, din întâmplare, o parte din definiție ce dați poporanismului, în *Luceafărul*⁴ și m-am mirat foarte de spiritul bănuitor cu care îmi cercetați intențiile. Dacă m-aș fi oprit la Galați⁵, v-aș fi rugat să veniți la prinț la mine ca să ne mai explicăm.

Oamenii în general și scriitorii în particular nu sunt nici odată mai aproape unui de alții, decât cînd sunt mai departe și firește, vorbesc de oamenii în înțelesul demn al cuvîntului. Cred, Domnule Dragomirescu, că este un teren pe care trebuie să ne înțelegem cu toții: acela al gîndurilor curate, în artă și literatură.

Sintem cu toții de acord că a face poezii, ca să ajungi subprefect sau medic de plasă, este o pehlivanie. Atât. Încolo, fiecare cu dramul de talent pe care îl-a dat Dumnezeu. Sper că luna viitoare, cînd se termină sesiunea generală a Comisiunei Europene⁶, să vă pot vedea.

Vă rog să primiți încredințarea înaltei mele considerațiuni⁷.

Duiliu Zamfirescu

1) Mihai Gafita. *Duiliu Zamfirescu*, Buc., E.P.L., 1969, p. 648-657.

2) *Duiliu Zamfirescu : Scrisori inedite*. Ediția îngrijită cu note și studiu introductiv de Al. Săndulescu. Buc., Editura Academiei R.S.R., 1967, p. 64-81.

3) *Miriță. Poem eroic*. Analele Academiei Române. Memorile secției literare, seria II, Tom XXXII, 1909-1910, p. 13-62 (și extras).

4) „*Luceafărul*“, 8, nr. 9, 1 mai 1910, p. 224-228, nr. 10, 16 mai 1910 ; p. 254-258.

5) Aici era sediul Comisiiei Europene a Dunării.

6) Duiliu Zamfirescu a fost numit delegat din partea României în ziua de 10/13 iunie 1909.

7) Originalul în arhiva distinsului istoric literar Gh. Cardăș.

Vrancea literară

SCRIITORI FOCȘĂNENI DE ALTĂDATĂ (V)

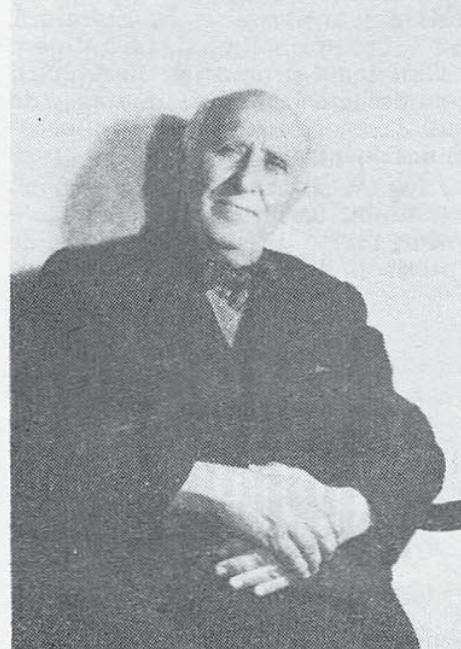
(G.M. Vlădescu, I.M. Dimitrescu)

Apariția romanului „Menuetul” al prozatorul **G. M. Vlădescu** a fost adevărat eveniment în viața literară a celui de al treilea deceniu. Mai întii am citit într-o gazetă locală o elogioasă cronică semnată de Virgil Huzum. Pe urmă, am citit romanul. Cu o legitimă curiozitate, deoarece în acea cronică se spunea că autorul e focșănean și că o parte din acțiune se petrece în Focșani.

Firește că am lăcrimat și eu citind despre nefericita viață a focșăneanului Paul Manolescu, devenit pe meleaguri străine celebrul violonist Pol Mano și am descifrat, în fierberea târgului ce se pregătea să-l primească, o parte din peisajul citadin al orașului nostru.

Mai tîrziu i-am citit și alte romane care s-au bucurat de un deosebit succes în epocă : „Gol”, „Moartea fratelui meu”, „Repubica disperaților” (retipările apoi sub titlul „Gabroveni et Comp.”). În spațiul dintre cele două războaie, numele lui G.M. Vlădescu era așezat în rîndul romancierilor ceruți de marele public.

L-am cunoscut la „Café de la Paix”, prin 1940. I-am spus că și eu sunt focșănean și că sunt unul dintre cititorii săi care îi prețuiau cu deosebire slova. Dînsul mi-a povestit că locuia în apropiere de București, mi se pare, în comuna Militari, unde își făcuse o mică fermă. Avea acolo, spunea dînsul, o căsuță unde se simțea bine și unde putea scrie netulburat și unde albinele, găinile și Joana, văcuța lui, îi dăruiau ceasuri de desfătare într-o oază de flori și pomi roditori. Mi-a vorbit și despre niște necazuri cu caracter familial, despre o carte la care lucra și despre visul său de a face din gospodăria lui o fermă modernă, americană, cu cloctitori electrice, cu grajd și cu stupi de construcție sistematică. I-am făgăduit că mă voi duce să-i vizitez ferma împreună cu poetul D. Iov, prietenul său. Dar am tot amînat a-

I. M. Dimitrescu

Foto : Ion Larian Postolache

ceastă vizită pînă ce pe nepregătite am plecat pe front. Cînd m-am întors după cîteva luni și am fost mutat la Serviciul de reportaj de război, am fost mobilizați amîndoi la aceeași secție a Marelui Stat Major.

Păstrez amintirea unui om blind, împovărat de griji, care în dorință lui de a se scutura de necazuri viața să facă culturi de zarzavaturi și crescătorie de păsări de rasă. Nu ștîu cîtă vocație avea pentru toate acestea, dar ferma n-a mers, iar scriitorul dădea vina pe război, care prin tot ce a adus cu el, i-a sfăritat și visul lui de îmbogățire.

În cele cîteva luni cît am iucrat împreună, aveam prilejul să ne vedem zilnic ; faptul că eram focșăneni

(Continuare în pag. 658)

Dintre cele trei domenii distințe ale valorificării tezaurului limbii naționale, ale frâmîntării și regenerării lui continue, adică vorbirea curentă, obștească, graiul viu, apoi : limbajul culturii, al științelor, al presei și, în fine, scrisul literar, cu aria cea mai vastă a sintezelor și a eforturilor spre expresivitate, desigur că acesta din urmă este cel mai bogat și mai instructiv pentru a cultiva limba și a-i da puteri noi, mădieri mai atrăgătoare. În literatură, care e artă prin limbaj, se întlnesc de fapt toate drumurile dezvoltării și modernizării limbii, impuse de realități istorice și de nevoi ale comunicării între oameni.

O fugări observație chiar a struc-
turii limbii scriitorilor ne dezvăluie
straturi foarte diferite de cuvinte, de
expresii și de construcții stilistice,

IZVOARELE EXPRESIVITĂȚII

menite să pună în relief că mai exact și mai colorat o idee, un fapt, o reacție a simțirii omenești. Se întlnesc, în pagina de proză sau de poezie actuală, bogăția și pitorescul limbii vechi și populare cu termenii noi, cu unele tipare moderne assimilate recent. Sintiza celor două componente istorice ale limbii ni se infățișează ca o amplă matcă de resurse expresive pentru conținutul și intențiile scriitorului. Celebrul scriitor francez Victor Hugo avea dreptate să scrie : „Limba înaintează datorită marsului maiestuos al marilor scriitori“. Si noi învățăm mereu din scrisul lui Eminescu, Goga, Sadoveanu, Arghezi, Blaga să cîntărим mai bine cuvintele și să le dăm o putere și o strălucire nouă în exprimarea de fiecare zi ; Vianu spunea, cu puțin timp înainte de a dispărea dințre noi, în vreme ce redacta marele *Dicționar al limbii poetice a lui Eminescu* : „Este sigur că românii vorbesc, și mai ales scriu, altfel, mai bine, mai frumos, mai chibzuit, după Eminescu, decât au făcut-o înaintea lui“.

Cultivarea limbii

Acum cîțiva ani, fiind profesor asociat la Paris, pentru cultura și limbă română, am făcut o experiență interesantă cu studenții de la Sorbona care pregăteau un doctorat în limbile române : am citit împreună un mic articol de ziar cotidian : ei au înțeles limbă fără dicționar ; le-am dat apoi un text din Sadoveanu și l-au înțeles numai 80 la sută, pentru că unele cuvinte vechi, neronice, populare nu puteau fi deduse nici cum. Apoi au citit din Creangă, un text bogat în cuvinte și expresii specific românești, cu armetecul de elemente eterogene, cu absența cricăror termeni tehnici noi, fără neologisme ; el nu a mai fost înțeles decât în slabă măsură, fiind nevoie mereu de dicționar. Iată cele trei aspecte ale limbajului nostru de azi : cel popular, străvechi ; cel literar — ca sinteză a surselor exprimării bogate și felurite, pe măsura temelor și a mentalității eroilor literari ; cel publicistic, de uz curent, modern și plin de neologisme — care apropie tot mai mult limbă română de limbile italiană și franceză. Si cum știința azi este o forță uriașă de progres, iar limbajul ei este tot mai răspândit, mai generalizat, cu o compoziție de cuvinte și expresii unificate adesea prin convenții universale, înnoirea acestui sector al limbii curente este accentuată, apropiată mereu de alte limbi românești de mare circulație.

Între cele două dimensiuni infinite : trecutul cu moștenirea lui culturală și lingvistica și viitorul cu înnoirile lui nestăvilită, cu știință care-l anticipă și oferă limbii perspective de modernizare mereu alimentate de invenția spiritului, stă actualitatea ca formă de sinteză a civilizației în limbă, în literatură, în creație culturală ; presa oglindește cel mai fidel actualitatea în forme de limbajului cerut de comunicarea dintre oameni : sursele bogăției lui stau în vasta panoramă a vieții cu moștenirea și căutările ei înnoitoare, cu infinite idei actuale care pun

Prof. univ. dr. Gh. BULGĂR,
Universitatea din București

(Continuare în pag. 654)

Cultivarea limbii

În ultimii ani, la concursul de admitere în facultățile cu profil filologic, printre subiecte, se introduc și probleme de lexic și de semantica. Faptul ne apare explicabil, după o perioadă de subestimare a unor importante compartimente ale limbii, în momentul cînd, în școală, se învață atîtea limbi străine și mai ales, în momentul cînd latina (nefiind „o limbă străină“ !) e repusă în drepturile ei firești, fapt legitim pentru înțelegerea formării poporului român și a limbii române.

Româna, ca și celelalte limbi românice, este, după cum se știe, produsul dezvoltării naturale a latinei vulgare, în regiunea carpato-danubiano pontică. Ca și ceilalți vorbitori ai limbilor romanice, și români sînt, într-un anumit sens, bilinguali. Ei folosesc un sistem lingvistic dublu: gramatica, fonetica și vocabularul ale căror structuri sînt, pe de o parte, de origine populară, pe de alta, de origine savantă. În acest sens, cele două sisteme sînt independente, faptul fiind evident în lexic. De exemplu, între familia cuvîntului *ochi* (a ochi, ocheană, ocheadă, ochelari, ochelarist, ochelariță, ochenită, oaches, ocheșel, ochet, ochios, ochire, ochișor, ochitor, ochitură, ochiulet etc.) și cea a latinescului *oculus*, (oculist, ocular, monoclu, binoclu, a inocula etc), nimic nu mai este comun în afară de etimologie (baza, lat. *oculus*).

De aceea, cercetarea structurii fonice este strîns legată de originea cuvintelor, de formarea lor, de la origini pînă azi.

Să ne oprim, acum, la unele formații cu prefixe, mai rare în trecut, dar destul de prolifici azi, prin adoptarea de elemente internaționale (majoritatea de origine latină, deși ne vin prin intermediul altor limbii).

Iată cîteva elemente de origine latină care au statut de prepoziții, dar și de adverbe sau prefixe, întîlnite la orele de latină și de limbi străine, și care ne ajută la înțelegerea și analiza unor cuvinte din limba română. Unele sînt ușor de recunoscut, altele nu mai sînt analizabile decît prin etimologii:

- Prepoziția latinească *ab* (și cu formele *abs* și *a*) se construiește cu

ablativul, cu sensul „de la“, și apare ca prefix (în franceză *ab-*, *abs*), în cuvinte ca *abstracție* (din fr. *abstraction*, lat. *abstractio*, -onis), de la verbul latinesc *abstrahere*, *abstractus*, derivat și el din *trahere* (fr. *trai*), care, în latina vulgară, avea forma *tragere*, din care am moștenit românescul (a) *trage*; pe baza verbului (a) *tîne* (lat. *tenere*), din fr. (s')*abstenir*, avem în românește pe *abtîne* (în latinește, *abstinere*); (a) *absorbî* ne trimite la fr. *absorber*, dar după *sorbi*, moștenit dintr-un latinesc vulgar *sorbire* (în latina clasică, *sorbere*), căci, în franceză, provine din lat. *absorbere*, derivat din *sorbere*; (a) *acosta* e considerat un împrumut din fr. *accoster*, dar aici provine din prefixul *ad-* și vechiul francez *coste*, mai tîrziu *côte*, care, la bază, nu e decît latinescul *costa*,

CURIOSITĂȚI ETIMOLOGICE (III)

moștenit, în românește, sub forma *coastă*; în schimb, avem pe a- în versiune, din fr. *aversion* sau lat. *aversio*, -onis.

2. Ca prefix și prepoziție *ad* (cu acuzativul) apare, fie la cuvintele moștenite din latină (*adăpa-ad aqua-re*, *adermi-addormire*, *aduce-adducere*, *afla* — *afflare*, *aproba* — *approbare*, *atinge* — *attingere*, *adevăr* — *ad de verum*, *afară* — *ad foras*, *apoi* — *ad post* etc., unde se poate ușor vedea cum consoana *d* este assimilată de consoana următoare), fie la cuvintele împrumutate din franceză, unde *d* urmat de *e*, *é*, *i*, *n*, *p*, *r*, *s*, *t* și, uneori, de *g*, apare assimilat, scriindu-se cu consoană dublă (*accrocher*, *alléger*, *annoter*, *apporter*, *arriver*, *asservir*, *attirer*, *accorder*, *accalmie*, *affiche* etc., dar, în românește: *acroșă*, *aservi*, *acorda*, *acalmie*, *afîș* etc). Așadar, aceste cuvinte nu sînt „simple“, ci „derivate“, cu un prefix care, în românește, e mai greu de recunoscut. În primul rînd ne sprijină latina și franceza.

Gh. POALELUNGI,
Universitatea din București
(Continuare în pag. 654)